

შ.პ.ს საქართველოს მყარი ნარჩენების მართვის კომპანია
ფინანსური ანგარიშგება
2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით
მომზადებულია ბასს/ფასს-ის შესაბამისად
და
დამოუკიდებელ აუდიტორთა დასკვნა

შინაარსი	გვერდი
მენეჯმენტის პასუხისმგებლობის განაზღვრა	3
დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა	4
ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება	7
სრული შემოსავლების ანგარიშგება	8
ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება	9
კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგება	10
ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები	11
ამ დოკუმენტის ბოლო გვერდი არის	31

მენეჯმენტის პასუხისმგებლობის განსაზღვრა

თანდართულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე პასუხისმგებელია შპს „საქართველოს მყარი ნარჩენების მართვის კომპანიის“ ხელმძღვანელობა.

ეს პასუხისმგებლობა მოიცავს:

-) ფინანსური ანგარიშგების მომზადებას შესაფერისი სააღრიცხვო სტანდარტების შესაბამისად;
-) ფინანსური აღრიცხვის შესაფერისი პოლიტიკების შერჩევას და მათ გამოყენებას;
-) დასაბუთებული და წინდახედული სააღრიცხვო შეფასებების გაკეთებას;

მენეჯმენტი აგრეთვე პასუხისმგებელია:

-) შექმნას, დანერგოს და შეინარჩუნოს შიდა კონტროლის ეფექტური სისტემა;
-) აწარმოოს ადგილობრივი კანონმდებლობის შესაბამისი სააღრიცხვო ჩანაწერები;
-) მიიღოს მისთვის გონივრულობის ფარგლებში ხელმისაწვდომი ყველა ზომა, რომ დაიცვას ორგანიზაციის აქტივები;
-) თავიდან აიცილოს, აღმოფხვრას თაღლითობა და სხვა შეუსაბამოებები და დარღვევები.

2017 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის ფინანსური ანგარიშგება დამტკიცებული და ხელმოწერილია კომპანიის ხელმძღვანელობის მიერ.

გიორგი შუხოშვილი
დირექტორი

ლაშა კაპანაძე
მთავარი ბუღალტერი

გიორგი პეტრიაშვილი
ეკონომიკური მართვის დეპარტამენტის უფროსი

30 მარტი 2018

ანგარიში ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

მოსაზრება

ჩვენ ჩავატარეთ შპს “საქართველოს მყარი ნარჩენების მართვის კომპანიის” (შემდგომში „კომპანია“) ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი. ანგარიშგება შედგება 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მომზადებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებისგან, აღნიშნული თარიღით დამთავრებული წლის სრული შემოსავლის ანგარიშგების, საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებისა და ფულადი ნაკადების ანგარიშგებისგან, ასევე ფინანსურ ანგარიშგებაზე დართული შენიშვნებისგან, მათ შორის, ყველა მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მოკლე მიმოხილვისგან.

ჩვენი აზრით, თანდართული ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობას 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე მისი საქმიანობის ფინანსურ შედეგებსა და ფულადი სახსრების მოძრაობას აღნიშნული თარიღით დასრულებული წლისთვის, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (IFRS) შესაბამისად.

მოსაზრების საფუძველი

აუდიტს წარმართავდით აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ISAs) შესაბამისად. ამ სტანდარტებით განსაზღვრული ჩვენი პასუხისმგებლობები დეტალურად აღწერილია ჩვენი დასკვნის „აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“ ნაწილში. ჩვენ დამოუკიდებელი ვართ ორგანიზაციისაგან ბუღალტერთა ეთიკის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს „პროფესიონალი ბუღალტრების ეთიკის კოდექსის“ შესაბამისად. გარდა ამისა, შევასრულეთ აღნიშნული კოდექსით გათვალისწინებული სხვა ეთიკური ვალდებულებებიც. ჩვენ ვთვლით, რომ ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოთქმისთვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად.

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია თანდართული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას ხელმძღვანელობას ევალება, შეაფასოს ორგანიზაციის ფუნქციონირებადობის უნარი და აუცილებლობის შემთხვევაში, ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნებში განმარტოს საკითხები, რომლებიც დაკავშირებულია ორგანიზაციის ფუნქციონირებადობასთან და ანგარიშგების საფუძვლად ორგანიზაციის ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენებასთან, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც ხელმძღვანელობას განზრახული აქვს ორგანიზაციის ლიკვიდაცია ან საქმიანობის შეწყვეტა ან თუ არა აქვს სხვა რეალური არჩევანი, ასე რომ არ მოიქცეს.

მართვის უფლებამოსილებით აღჭურვილი პირები პასუხისმგებლები არიან ორგანიზაციის ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისა და წარდგენის პროცესის ზედამხედველობაზე.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია, მოვიპოვოთ დასაბუთებული რწმუნება იმის თაობაზე, მოცემული ფინანსური ანგარიშგება შეიცავს თუ არა თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას და შევადგინოთ აუდიტორის დასკვნა, რომელიც მოიცავს ჩვენს მოსაზრებას.

დასაბუთებული რწმუნება მაღალი დონის რწმუნებაა, მაგრამ არ არის იმის გარანტია, რომ ISA-ს შესაბამისად ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს არსებით უზუსტობას, როცა ის არსებობს. უზუსტობები შეიძლება გამოწვეული იყოს თაღლითობით ან შეცდომით და არსებითად მიიჩნევა იმ შემთხვევაში თუ გონივრულ ფარგლებში მოსალოდნელია, რომ ისინი, ცალკე ან ერთობლივად, გავლენას მოახდენს იმ მომხმარებლების ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე, რომლებიც დაეყრდნობიან მოცემულ ფინანსურ ანგარიშგებას.

ISA-ს შესაბამისად აუდიტის ჩატარება ითვალისწინებს აუდიტორის მიერ პროფესიული განსჯის გამოყენებას და პროფესიული სკეპტიციზმის შენარჩუნებას აუდიტის პროცესში. გარდა ამისა, ჩვენ:

ვადგენთ და ვაფასებთ თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ, ფინანსური ანგარიშგების არსებითი უზუსტობის რისკებს; ვგეგმავთ და ვატარებთ ამ რისკებზე რეაგირებისთვის გამიზნულ აუდიტორულ პროცედურებს და ვკვრიფავთ ისეთ აუდიტორულ მტკიცებულებებს, რომლებიც საკმარისი და შესაფერისი იქნება ჩვენი მოსაზრების გამოთქმისთვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად. რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება თაღლითობით გამოწვეული არსებითი უზუსტობა უფრო მაღალია, ვიდრე რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება შეცდომით გამოწვეული უზუსტობა, რადგან თაღლითობა შეიძლება გულისხმობდეს ფარულ შეთანხმებას, გაყალბებას, ოპერაციების განხრახ გამოტოვებას, აუდიტორისთვის წინასწარგანზრახულად არასწორი ინფორმაციის მიწოდებას ან შიდა კონტროლის იგნორირებას.

შვეისწავლით აუდიტისთვის შესაფერისი შიდა კონტროლის საშუალებებს, რათა დავგეგმოთ კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ კლუბის შიდა კონტროლის ეფექტიანობაზე.

ვაფასებთ ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკის მიზანშეწონილობას, ხელმძღვანელობის მიერ განსაზღვრული სააღრიცხვო შეფასებების დასაბუთებულობასა და შესაბამისი ახსნა-განმარტებების მართებულობას.

დასკვნა გამოგვაქვს ხელმძღვანელობის მიერ ანგარიშგების საფუძვლად კომპანიის ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენების მიზანშეწონილობაზე, ხოლო მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებზე დაყრდნობით ვადგენთ, არსებობს თუ არა რაიმე მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობა, რაც მნიშვნელოვან ეჭვს გამოიწვევდა კომპანიის ფუნქციონირებადობის უნართან დაკავშირებით. თუ დავასკვნით, რომ არსებობს არსებითი განუსაზღვრელობა, გვევალება ჩვენს აუდიტორის დასკვნაში ყურადღების გამახვილება ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის შენიშვნებზე ან თუ ამგვარი განმარტებითი შენიშვნები ადეკვატური არ არის - ჩვენი მოსაზრების მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ეყრდნობა აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებს. თუმცა, ამის შემდგომი მომავალი მოვლენების ან პირობების გავლენით შეიძლება კომპანია უკვე აღარ იყოს ფუნქციონირებადი ორგანიზაცია.

ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას მთლიანობაში, მის სტრუქტურასა და შინაარსს, მათ შორის, ახსნა- განმარტებებს და ასევე ფინანსური ანგარიშგება უზრუნველყოფს თუ არა მის საფუძვლად აღებული ოპერაციებისა და მოვლენების სამართლიან წარდგენას.

მართვის უფლებამოსილებით აღჭურვილ პირებს, სხვა საკითხებთან ერთად, ინფორმაციას ვაწვდით აუდიტის დაგეგმილი მასშტაბისა და ვადების, ასევე აუდიტის პროცესში წამოჭრილი

მნიშვნელოვანი საკითხების, მათ შორის, შიდა კონტროლის სისტემაში გამოვლენილი მნიშვნელოვანი ნაკლოვანებების შესახებ.

შპს „ფი-ქეი-ეფ ჯორჯია“

თარიღი: 30 მარტი, 2018 წ.

PKF Georgia LLC is a member firm of the PKF International Limited family of legally independent firms and does not accept any responsibility or liability for the actions or inactions of any individual member or correspondent firm or firms. Neither the other member firms nor the correspondent firms of the network nor PKF International Limited is responsible or accepts liability for the work or advice which PKF Georgia LLC provides to its clients.

PKF Georgia LLC 61, D. Aghmashenebeli Ave., Tbilisi, 0102, Georgia
Tel: +995 322 243 030 | 243 031 Fax: +995 322 935 794 E-Mail: pkf@pkfgeorgia.com Web: www.pkfgeorgia.com

ფინანსური ანგარიშგებები

შ.პ.ს მყარი ნარჩენების მართვის კომპანია
ფინანსური მდგომარეობის უწყისი

	შენ.	31-დეკ-2017	31-დეკ-2016
გრძელვადიანი აქტივები			
ძირითადი საშუალებები	4	19,895,284	19,768,309
არამატერიალური აქტივები		67,712	51,993
გრძელვადიანი აქტივების შესაძენად გადახდილი ავანსები		5,587,972	86,293
სულ გრძელვადიანი აქტივები		25,550,969	19,906,595
მიმდინარე აქტივები			
წინასწარ გადახდილი გადასახადები	8	491,639	1,031,081
მარაგები		357,241	533,115
მოთხოვნები და გადახდილი ავანსები	5	174,438	158,932
სხვა მოკლევადიანი მოთხოვნები	5	5,934	2,217
ფული და ფულის ეკვივალენტები	6	15,938,086	4,179,821
სულ მიმდინარე აქტივები		16,967,337	5,905,167
სულ აქტივები		42,518,306	25,811,762
ვალდებულებები და კაპიტალი			
მიმდინარე ვალდებულებები			
კრედიტორული დავალიანება	7	210,574	290,551
ვალდებულებები კაპიტალის შევსებაზე			7,000,000
სულ მიმდინარე ვალდებულებები		210,574	7,290,551
გრძელვადიანი ვალდებულებები			
სესხები		3,963,130	712,742
ნაგავსაყრელების დახურვის და დახურვის შემდგომი დანახარჯების ანარიცხები	9	17,158,152	17,496,589
სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები		21,121,282	18,209,331
კაპიტალი			
საწესდებო კაპიტალი	10	82,695,504	56,105,511
აკუმულირებული მოგება (ზარალი)	10	(55,793,632)	(45,946,110)
მიმდინარე პერიოდის მოგება (ზარალი)		(8,162,344)	(9,847,521)
სხვა რეზერვები და დაფინანსება	9	2,446,922	-
სულ კაპიტალი		21,186,450	311,880
სულ ვალდებულებები და კაპიტალი		42,518,306	25,811,762

შ.პ.ს მყარი ნარჩენების მართვის კომპანია
სრული შემოსავლების ანგარიშგება

	შენ.	2017 წელი	2016 წელი
შემოსავლები			
შემოსავალი რეალიზაციიდან	11	402,167	370,144
ძირითადი საშუალებების გასვლის შედეგი		68,010	-
სხვა შემოსავალი		47,415	136,315
სულ შემოსავალი		517,592	506,459
ხარჯები			
ხელფასები		3,470,146	3,877,299
ნაგავსაყრელების მოვლა-მომსახურების ხარჯები		1,268,157	827,192
ცვეთა და ამორტიზაცია		1,698,132	1,693,274
დიზაინის და საკონსულტაციო ხარჯები		88,427	240,557
მძიმე ტექნიკისა და დანადგარების შეკეთება და რემონტი		212,929	152,922
ოფისის იჯარა		224,231	213,234
საწვავი და ტრანსპორტირება		276,574	145,995
მივლინებები		31,173	24,998
უნიფორმები და აღჭურვილობა		51,806	30,143
კომუნალური და საკომუნიკაციო		119,658	116,757
მარკეტინგული ხარჯები		22,304	24,908
წარმომადგენლობითი ხარჯები		7,427	4,170
ქონების გადასახადის ხარჯი		547,244	506,273
ბანკის საკომისიო		3,143	4,376
საკანცელარიო ხარჯები		6,781	5,738
სხვა საერთო ხარჯები		66,889	52,879
კურსის ცვლილებით მიღებული მოგება (ზარალი)		1,642	-
სულ ხარჯები		8,093,381	7,920,718
საპროცენტო შემოსავალი საბანკო დეპოზიტებიდან		433,967	729,842
სასესხო ხარჯები	12	273,917	322,271
ნაგავსაყრელების დახურვის და დახურვის შემდგომი დანახარჯების ანარიცხების ცვლილება			2,840,834
მოგება / (ზარალი) დაბეგრამდე		(7,415,738)	(9,847,521)
მოგების გადასახადის შემოსავალი / (ხარჯი)		-	-
წმინდა მოგება		(7,415,738)	(9,847,521)
სხვა საერთო შემოსავალი / (ხარჯი)		(746,606)	-
სრული შემოსავალი / (ხარჯი)		(8,162,344)	(9,847,521)

შ.პ.ს მყარი ნარჩენების მართვის კომპანია
ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება

	2017 წელი	2016 წელი
ფულადი ნახადები საოპერაციო საქმიანობიდან		
კლიენტებისგან მიღებული ფული	482,543	388,245
საქონელსა და მომსახურებაზე გადახდილი ფული	(1,734,478)	(87,453)
გადახდილი ხელფასები	(2,767,825)	(3,079,973)
ბანკის საკომისიო	(3,143)	(4,376)
საპროცენტო შემოსავალი საბანკო დეპოზიტებიდან	433,967	729,842
წმინდა საოპერაციო ფულადი ნაკადები	(3,588,936)	(2,053,714)
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან		
ძირითადი საშუალებების შესაძენად გადახდილი თანხა	(3,633,745)	(9,115,426)
წმინდა საინვესტიციო ფულადი ნაკადები	(3,633,745)	(9,115,426)
ფულადი ნაკადები საფინანსო საქმიანობიდან		
კაპიტალის შევსება	20,000,000	7,000,000
სესხებთან დაკავშირებული ხარჯები	(1,020,523)	(202,129)
წმინდა ფულადი ნაკადები საფინანსო საქმიანობიდან	18,979,477	6,797,871
წმინდა ცვლილება ფულად სახსრებში	11,756,796	(4,371,269)
<i>ფულადი სახსრები პერიოდის დასაწყისში</i>	<i>4,179,821</i>	<i>8,551,090</i>
<i>მოგება / (ზარალი) კურსთაშორის სხვაობიდან</i>	<i>1,468</i>	
ფულადი სახსრები პერიოდის ბოლოს	15,938,086	4,179,821

შ.პ.ს მყარი ნარჩენების მართვის კომპანია
კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგება

	შენ.	საწესდებო კაპიტალი	აკუმულირებული მოგება / (ზარალი)	სულ
		ლარი	ლარი	ლარი
ნაშთი 31/12/2015		55,342,012	(45,946,111)	9,395,901
კაპიტალში შენატანები წმინდა მოგება / (ზარალი)		763,500	(9,847,521)	763,500 (9,847,521)
ნაშთი 31/12/2016		56,105,511	(55,793,632)	311,879
კაპიტალში შენატანები წმინდა მოგება / (ზარალი)		26,589,993	(8,162,344)	26,589,993 (8,162,344)
სხვა რეზერვები და დაფინანსება	9			2,446,922
ნაშთი 31/12/2017		85,142,426	(63,955,976)	21,186,450

1. ზოგადი ინფორმაცია

1.1 დაფუძნება

შპს საქართველოს მყარი ნარჩენების მართვის კომპანია (კომპანია) რეგისტრირებულია საქართველოში როგორც შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება. კომპანია დაფუძნდა 2012 წლის 24 აპრილს. კომპანიის ბიზნეს მისამართი არის თბილისი, ა. პოლიტკოვსკაიას ქუჩა #10 და იურიდიული მისამართია თბილისი, ვაკე-საბურთალოს რაიონი, ალ. ყაზბეგის გამზირი #12. კომპანიის 100% წილის მფლობელია სახელმწიფო, რომელმაც 100%-იანი წილი მართვის უფლებით გადასცა საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტროს.

1.2 ძირითადი საქმიანობა

კომპანია ახორციელებს მყარი საყოფაცხოვრებო ნარჩენების პოლიგონების მართვას მთელი საქართველოს მასშტაბით, გარდა ქ. თბილისისა და აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკისა. მყარი ნარჩენების შეგროვება და ტრანსპორტირება პოლიგონამდე არ წარმოადგენს კომპანიის საქმიანობის ნაწილს, საქართველოს კანონმდებლობის თანახმად აღნიშნულ საქმიანობას ახორციელებენ ადგილობრივი მუნიციპალიტეტები. კომპანიის ძირითადი კლიენტები არიან ადგილობრივი მუნიციპალიტეტები. წარმოდგენილ პერიოდებში კომპანია მუნიციპალიტეტებს უსასყიდლოდ უწევდა მომსახურებას. კომპანიის კლიენტები ასევე არიან კერძო კომპანიები, რომლებსაც აქვთ საწარმოო ნარჩენები. საანგარიშო პერიოდის განმავლობაში კომპანია იღებდა შემოსავალს აღნიშნული კომპანიებიდან, თუმცა კერძო კომპანიებიდან მიღებული შემოსავალი და ნარჩენების მოცულობა არის უმნიშვნელო.

ანგარიშგების თარიღისათვის კომპანიის საკუთრებას წარმოადგენს 54 ნაგავსაყრელი აქედან 23 ნაგავსაყრელი დახურულია დანარჩენი 11 მიწის ნაკვეთია სადაც მომავალში განთავსდება ნაგავსაყრელი ან გადამტვირთი სადგური. ანგარიშგების თარიღისათვის დახურულია 23 ძველი ნაგავსაყრელი. გარდა ახალი ნაგავსაყრელისა რომელიც მდებარეობს რუსთავეს და სამომავლოდ თერჯოლის რაიონში და მარნეულში განსათავსებელი ახალი ნაგავსაყრელებისა ყველა ნაგავსაყრელი არის ძველი რომლებიც გამოიყენება 10-60 წელია. კომპანია გეგმავს დახუროს ყველა ძველი ნაგავსაყრელი 2023 წლამდე პერიოდში (2015 წელს მიღებული ნარჩენების მართვის კოდექსის შესაბამისად) და მოაწყოს ახალი ნაგავსაყრელები ახალ მიწის ნაკვეთებზე. ახალი ნაგავსაყრელები იქნება თანამედროვე საერთაშორისო ნორმების შესაბამისი.

1.3 საოპერაციო გარემო

კომპანიის 100% წილის მფლობელი სახელმწიფოა და მისი საქმიანობა არ წარმოადგენს მთლიანად კომერციულ ინტერესს, არამედ მიზნად ისახავს ემსახუროს საზოგადოებრივ ინტერესს. ფინანსური თვალსაზრისით ეს გულისხმობს რომ, მაშინაც კი როდესაც კომპანია არ გამოიმუშავებს შემოსავალს და ზარალის მომტანია, სახელმწიფო გააგრძელებს მის მხარდაჭერას და შესაბამისად კომპანია გააგრძელებს საქმიანობას.

საქართველოს პარლამენტმა 2015 წლის დასაწყისში დაამტკიცა „ნარჩენების მართვის კოდექსი“, რომელიც 2015 წლის 15 იანვრიდან ამოქმედდა. ახალი კანონის მიზანია, ნარჩენების მართვის სფეროში სამართლებრივი საფუძვლების შექმნა ისეთი ღონისძიებების დანერგვისთვის, რაც ხელს შეუწყობს ნარჩენების წარმოქმნის პრევენციას, ხელახალი გამოყენების ზრდას, ნარჩენების გარემოსთვის უსაფრთხო გზით დამუშავებას და მათ უსაფრთხო განთავსებას. „ნარჩენების მართვის კოდექსი“ ითვალისწინებს ნარჩენების მართვის თანამედროვე მიდგომებისა და ევროპული სტანდარტების დანერგვას საქართველოში.

გარდა ეროვნული კანონმდებლობისა, ნარჩენების მართვა რეგულირდება საერთაშორისო კონვენციებით, რომლის მონაწილეცაა საქართველო და რომლითაც რეგულირდება გარემოს დაცვის

სფერო და მყარი საყოფაცხოვრებო ნარჩენების მართვა. ეს კონვენციებია: ბაზელის კონვენცია სახიფათო ნარჩენების ტრანსსასაზღვრო გადაზიდვებსა და მათ განთავსებაზე კონტროლის შესახებ, სტოკჰოლმის კონვენცია მდგრადი ორგანული დამაბინძურებლის შესახებ, როტერდამის კონვენცია ცალკეული საშიში ქიმიური ნივთიერებებითა და პესტიციდებით საერთაშორისო ვაჭრობის შესახებ და გაეროს ეკონომიკური კომისიის კონვენცია გარემოსდაცვით საკითხებთან დაკავშირებული ინფორმაციის ხელმისაწვდომობის, გადაწყვეტილებების მიღების პროცესში საზოგადოების მონაწილეობისა და ამ სფეროში მართლმსაჯულების საკითხის შესახებ (ორჰუსის კონვენცია).

საქართველოს ხელისუფლება საერთაშორისო დონორების დახმარებით ამჟამად ახორციელებს და გეგმავს მომავალში პროექტებს გარემოსდაცვითი და ნარჩენების მართვის სფეროში, რომლებიც მიმართულია ქვეყანაში ნარჩენების მართვის, სისტემის და ინფრასტრუქტურის განვითარებისაკენ.

2. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკა

2.1. წარდგენის საფუძვლები

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად. კომპანია საბუღალტრო ჩანაწერებს აწარმოებს საქართველოს საბუღალტრო და საგადასახადო კანონმდებლობის შესაბამისად. ფინანსური ანგარიშგება მომზადდა აღნიშნული ბუღალტრული ჩანაწერებიდან და საჭიროებისამებრ შესწორდა, რომ შესაბამისობაში მოსულიყო ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებთან. ფინანსური ანგარიშგების მომზადების პროცესში გაკეთებული შესწორებების მოკლე აღწერა მოცემულია ქვემოთ:

ა) კომპანიის აქტივები მოიცავს ნაგავსაყრელებად გამოყენებულ მიწის ნაკვეთებს მთელი საქართველოს მასშტაბით. კომპანიის საბუღალტრო ჩანაწერებში აღნიშნული ნაგავსაყრელები აღრიცხულია როგორც მიწა, არაცვეთადი აქტივი. ჩვეულებრივ, მიწა არ არის ცვეთადი აქტივი რადგან მას გააჩნია განუსაზღვრელი მომსახურების ვადა, მაგრამ კომპანიის საქმიანობიდან გამომდინარე, მიწებს რომლებიც კომპანიის საკუთრებას წარმოადგენს და გამოიყენება ნაგავსაყრელებად აქვს განსაზღვრული სასიცოცხლო ვადა. აქედან გამომდინარე, ფასს-ის მიხედვით წარმოადგენს ცვეთად აქტივს. არსებობს გარკვეული შეზღუდვები თუ რამდენი ხანი არის შესაძლებელი ნაგავსაყრელის გამოყენება (დამოკიდებულია ნარჩენების მოცულობაზე) და ამდენად, ნაგავსაყრელებს გააჩნიათ განსაზღვრული სასარგებლო მომსახურების ვადა.

ფინანსური ანგარიშგების მომზადების პროცესში კომპანიის მენეჯმენტმა განსაზღვრა აღნიშნული ნაგავსაყრელების მომსახურების ვადები თითოეულ მიწაზე, აქედან გამომდინარე, განსაზღვრეთ ცვეთის ხარჯი წრფივი მეთოდით რაც წარდგენილია სრული შემოსავლების ანგარიშგებაში და 2016 წელს შეადგინა 158 ათასი ლარი და 2015 წელს 110 ათას ლარი.

ბ) კომპანიას გააჩნია 54 ნაგავსაყრელი აქედან 23 დახურულია დარჩენილი ნაწილი უნდა დაიხუროს ეტაპობრივად და დახურვა მოითხოვს მნიშვნელოვან ფინანსურ დანახარჯებს, ისევე როგორც დახურვის შემდგომი მოვლა და მონიტორინგი, რაც სავარაუდოდ მომავალი 30 წლის განმავლობაში უნდა ხორციელდებოდეს (რასაც ადგენს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტრო). ბასს 16 განსაზღვრავს, რომ ძირითადი საშუალების ღირებულება მოიცავს მისი დემონტაჟის, ლიკვიდაციის და ადგილმდებარეობის აღდგენის ხარჯებს, რომლებიც წარმოადგენენ სამეურნეო ერთეულის მიერ აქტივის დამონტაჟების შედეგად წარმოქმნილ ვალდებულებას. აქედან გამომდინარე, ბასს 16-ის თანახმად ნაგავსაყრელების დახურვის და დახურვის შემდგომი მოვლის მოსალოდნელი დანახარჯები უნდა დაემატოს ნაგავსაყრელების თვითღირებულებას (რომელიც შემდგომში ჩამოიწერება გაუფასურების გამო) და უნდა მოხდეს მოსალოდნელი დანახარჯების

ოდენობით ანარიცხების აღიარება. აღნიშნული ანარიცხის ოდენობა განვსაზღვრეთ ბასს 37 "ანარიცხები, პირობითი ვალდებულებები და პირობითი აქტივები"-ის მიხედვით. ბასს 37-ის მიხედვით, ანარიცხად აღიარებული თანხა უნდა წარმოადგენდეს იმ დანახარჯის საუკეთესო შეფასებას, რომელიც საჭიროა მიმდინარე ვალდებულების დასაფარად ბალანსის შედგენის თარიღისათვის. აღნიშნული თანხის დაანგარიშება მოხდა კომპანიის ტექნიკური დეპარტამენტის მიერ ნაგავსაყრელის ყოველ 1,000 კვადრატულ მეტრზე. ანარიცხების დაანგარიშებისას აგრეთვე უნდა გავითვალისწინოთ გადახდის ვადები, რომელიც გავითვალეთ შემდგომი დაგვარად: კომპანიას გააჩნია გეგმა რომლის მიხედვითაც ძველი ნაგავსაყრელები უნდა დაიხუროს 2023 წლამდე პერიოდში რომლის გათვალისწინებით ჩვენ გავანაწილეთ მოსალოდნელი მთლიანი დანახარჯები მითითებულ პერიოდზე. აღნიშნული დანახარჯების მიმდინარე ღირებულების გამოსაანგარიშებლად ავიღეთ წლიური 11% დისკონტირების განაკვეთი.

გ) დახურვის შემდგომი დანახარჯები გამოანგარიშებულია თითოეული ნაგავსაყრელისათვის ინდივიდუალურად, მომდევნო წლიდან შემდგომი 30 წლის განმავლობაში, ესაა პერიოდი დაახლოებით რამდენიცაა საჭირო ნაგავსაყრელის დასახურად და განსაზღვრულია კომპანიის ტექნიკური დეპარტამენტის და კონსულტანტების მიერ. აღნიშნული დანახარჯების მიმდინარე ღირებულების გამოსაანგარიშებლად ავიღეთ წლიური 11% დისკონტირების განაკვეთი

დ) ჩვენ კომპანიის საბუღალტრო ჩანაწერები შევასწორეთ ნაგავსაყრელების გაუფასურების ხარჯის აღიარებით, რამაც 2013 წელს 21,023,992 ლარი, 2014 წლის განმავლობაში 1,577,791 ლარი 2015-ში 587,793 ლარი შეადგინა. 2016 და 2017 წლების განმავლობაში გაუფასურების ხარჯის აღიარება არ მომხდარა. ნაგავსაყრელის გადაცემის მომენტისათვის მიწების ღირებულება შეფასებული იყო ნორმატიული ფასის მიხედვით, რომელსაც განსაზღვრავენ ადგილობრივი მუნიციპალიტეტები. აღნიშნული ნორმატიული ფასი განსაზღვრულია ადგილობრივი მუნიციპალიტეტების მიერ ნორმალურ მდგომარეობაში მყოფი მიწისათვის.

თუმცა, მიწის ნაკვეთები რომლებსაც კომპანია ფლობს წარმოადგენს ძველ ნაგავსაყრელებს რომლებიც დაბინძურებულია საყოფაცხოვრებო, სამშენებლო და სხვა სახის ნარჩენებით, რაც აუარესებს მიწის მდგომარეობას და შესაბამისად, აუფასურებს მის ღირებულებას. ზემოთ მოცემულ მოსაზრებებზე დაყრდნობით ჩვენ შეგვიძლია ვთქვათ, რომ ნაგავსაყრელების ღირებულება რომელიც აღრიცხულია კომპანიის საბუღალტრო ჩანაწერებში არის გაზრდილი მათ რეალურ ღირებულებასთან შედარებით.

გარდა ამისა, ნაგავსაყრელების ნარჩენი ღირებულება გავზარდეთ მათ დახურვაზე გასაწევი მოსალოდნელი დანახარჯებით, რამაც კიდევ უფრო მნიშვნელოვნად გაზარდა მათი ნარჩენი ღირებულება მათ რეალურ ღირებულებასთან შედარებით. ჩვენ ასევე განვიხილეთ ნაგავსაყრელების გამოყენების ღირებულება, რომ განგვესაზღვრა მათი აღდგენითი ღირებულება (უდიდესი აქტივების რეალურ ღირებულებასა და გამოყენების ღირებულებას შორის) და დაგვედგინა არის თუ არა ეს აქტივები რეალურად გაუფასურებული.

კომპანიის მენეჯმენტისგან მიღებულ ინფორმაციაზე დაყრდნობით ნაგავსაყრელების ნაწილი რომლებსაც ფლობს კომპანია განსაზღვრულია, რომ უნდა დაიხუროს 2023 წლამდე პერიოდში. როგორც ჩვენ ვფიქრობთ აღნიშნულ ვადაში ისინი ვერ მოიტანენ მნიშვნელოვან შემოსავალს, მით უმეტეს, რომ ზოგიერთი მათგანის ფუნქციონირება შეჩერებულია. აქედან გამომდინარე, ნაგავსაყრელების მიწის გამოყენების ღირებულება არის დაბალი. (მნიშვნელოვანია აღვნიშნოთ, რომ ჩვენ არ შეგვიძლია საკმარისი სიზუსტით განვსაზღვროთ ნაგავსაყრელების გამოყენების ღირებულება, რადგან კომპანიას ჯერ არ აქვს განსაზღვრული მომსახურების ფასები ადგილობრივი მუნიციპალიტეტისათვის. გამოყენებითი ღირებულების მეტ-ნაკლებად საიმედოდ განსაზღვრა შეგვეძლება მაშინ, როდესაც კომპანიის მიერ მოხდება მომსახურების ფასების განსაზღვრა).

მოცემულ მოსაზრებებზე დაყრდნობით, ჩვენი აზრით, უნდა აღიარებულიყო გაუფასურების ზარალი და ჩვენ გავაკეთეთ შესაბამისი შესწორება ანგარიშგებაში. ჩავთვალეთ, რომ ნაგავსაყრელების 1 ჰექტრის საშუალო რეალური ღირებულება შესაძლოა იყოს 1,000 ლარი და მიწის გაუფასურების შესწორება გავაკეთეთ ისეთნაირად, რომ საბოლოოდ ბალანსში მიწის საბალანსო ღირებულება 2013 წლის 31 დეკემბრისათვის ამ თანხაზე გაგვესწორებინა. ასევე გავაკეთეთ გაუფასურების შესწორება 2014 წლის განმავლობაში გადმოცემული ძველი ნაგავსაყრელებისათვის, მათი საბალანსო ღირებულება 2015 წლის 31 დეკემბრისათვის განვსაზღვრეთ 1 ჰექტარზე 1,000 ლარის ოდენობით. 2016 და 2017 წლებისათვის გაუფასურების ზარალის აღიარება არ მომხდარა.

ფინანსური ანგარიშგების მომზადება ფასს-ის მიხედვით მოითხოვს შეფასებების და მოსაზრებების გამოყენებას. ეს გავლენას ახდენს ანგარიშგებაში წარმოდგენილი აქტივებისა და ვალდებულებების თანხებზე, შესრულებული ოპერაციების შედეგად წარმოქმნილი ფინანსური ანგარიშგების შედგენის თარიღისათვის არსებული პირობითი აქტივებისა და ვალდებულებების მოცულობაზე და საანგარიშო პერიოდში წარმოდგენილი შემოსავლებისა და ხარჯების თანხებზე. მიუხედავად იმისა, რომ ეს შეფასებები ეყრდნობა მენეჯმენტის მხრიდან არსებული მოვლენებისა და ქმედებების საუკეთესოდ ცოდნას, რეალური შედეგები შესაძლოა საბოლოოდ განსხვავდებოდეს ამ შეფასებებისაგან. ის საკითხები, რომელიც მოიცავს მსჯელობის ან სირთულის მაღალ ხარისხს და საკითხები, რომლებზეც გამოთქმული ვარაუდები და შეფასებები მნიშვნელოვანია ფინანსური ანგარიშგებისათვის მოცემულია მე-3 შენიშვნაში.

2.2. საოპერაციო პერიოდი

ჩვეულებრივ, კომპანიის ფინანსური წლის დასასრული არის 31 დეკემბერი და ანგარიშგებაც მზადდება 1 კალენდარული წლისათვის. წარმოდგენილი ფინანსური ანგარიშგება მოიცავს 2017 წლის ანგარიშგებას, რომელიც მოცემულია წინა 2016 წლის შესადარის ინფორმაციასთან ერთად.

2.3. საოპერაციო და საანგარიშგებო ვალუტა

ფინანსური ანგარიშგება მოცემულია ქართულ ლარებში, რომელიც კომპანიის საოპერაციო და საანგარიშგებო ვალუტას წარმოადგენს. საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ საანგარიშგებო პერიოდის ბოლო თარიღისათვის გამოცხადებული ოფიციალური გაცვლითი კურსები ძირითადი უცხოური ვალუტებისათვის მოცემულია ქვემოთ:

ევრო/ლარი გაცვლითი კურსები			
2017 წლის საშუალო კურსი	3.0432	31- დეკ - 2017 კურსი	3.1044
2016 წლის საშუალო კურსი	2.6172	31- დეკ - 2016 კურსი	2.7940

2.4. ძირითადი საშუალებები

ძირითადი საშუალებები მოცემულია ისტორიული ღირებულებით მინუს ცვეთა და გაუფასურების ზარალი. ძირითადი საშუალების თვითღირებულება მოიცავს მისი შესყიდვის ფასს, საიმპორტო ბაჟისა და დაუბრუნებადი გადასახადების ჩათვლით, აგრეთვე, ნებისმიერ დანახარჯს, რომელიც დაკავშირებულია აქტვის ადგილამდე მიტანასთან და სამუშაო მდგომარეობაში მოყვანასთან. (როგორცაა ნაგავსაყრელების დახურვისათვის და დახურვის შემდგომ სამუშაოების დანახარჯები).

დრო და დრო კომპანია იღებს ძირითად საშუალებებს (ძირითადად მიწები და შენობები) დამფუძნებლისგან კაპიტალში შენატანის სახით. ასეთ შემთხვევაში, კომპანიის ძირითადი საშუალებები ფასდება მიწების „ნორმატიულ ფასებზე“ დაყრდნობით. „ნორმატიული ფასი“ არის მიწის ფასი, რომელიც განისაზღვრება შესაბამისი მუნიციპალიტეტის თვითმმართველობების მიერ მათ ტერიტორიაზე არსებული ნორმალურ მდგომარეობაში მყოფი მიწებისათვის. „ნორმატიული ფასების“ განსაზღვრის პრინციპები ბოლომდე არ შეესაბამება ფასს-ის მიხედვით განსაზღვრული

„სამართლიანი ღირებულების“ დადგენის პრინციპებს, ამდენად კომპანიის მიწების ღირებულება თავდაპირველი აღიარებისას შესაძლოა არ შეესაბამებოდეს ფასს-ით განსაზღვრულ მათ რეალურ ღირებულებას.

შემდგომი დანახარჯები ემატება ძირითადი საშუალებების ღირებულებას და აღირიცხება თვითღირებულების მოდელით, ისევე, როგორც სხვა ძირითადი საშუალები. შემენის შემდგომი დანახარჯები აქტივის საბალანსო ღირებულებას ემატება ან ცალკე აქტივად აღიარდება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ მოსალოდნელია, რომ მომავალში ამ აქტივის მეშვეობით კომპანია მიიღებს ეკონომიკურ სარგებელს და შესაძლებელია ამ აქტივის ღირებულების საიმედო შეფასება. აქტივების მიმდინარე რემონტის (შეკეთებისა) და შენახვის დანახარჯები აისახება მოგება/ზარალის ანგარიშგებაში მათი გაწევის პერიოდების მიხედვით.

ძირითადი საშუალებების ცვეთა გამოითვლება წრფივი მეთოდით მთელი სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში. ცვეთის განაკვეთები შემდეგია:

მიწა (ნაგავსაყრელები)	3-8 წელი
შენობები და ნაგებობები	20 წელი
ბუღდოზერები, ტრაქტორები და მსგავსი მძიმე ტექნიკა	7 წელი
სხვა ავტომობილები	5-7 წელი
ოფისის აღჭურვილობა და სხვა აქტივები	5 წელი

ჩვეულებრივ, მიწა არ არის ცვეთადი აქტივი რადგან აქვს განუსაზღვრელი მომსახურების ვადა, მაგრამ კომპანიის საქმიანობიდან გამომდინარე, მიწებს (ნაგავსაყრელები), რომელსაც კომპანია ფლობს აქვს განსაზღვრული მომსახურების ვადა და ამიტომ უნდა დაერიცხოს ცვეთა. არსებობს ნაგავსაყრელის გამოყენების განსაზღვრული შეზღუდვები, რაც გულისხმობს იმას, რომ მიწას აქვს განსაზღვრული სასიცოცხლო ვადა და ცვეთას დაქვემდებარებული აქტივია. ძირითადად ნაგავსაყრელის მომსახურების ვადა არის 20-დან 25 წლამდე პერიოდი, თუმცა, ყველა ნაგავსაყრელი, რომელსაც კომპანია ამჟამად ფლობს არის ძველი, მათი დახურვა უნდა მოხდეს 2023 წლამდე პერიოდში, ამიტომ სასიცოცხლო ვადად განისაზღვრა აღნიშნული პერიოდი და ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისათვის ცვეთის დარიცხვაც მოხდა შესაბამისად. მიწა, რომელიც კომპანიის საკუთრებაშია და ადმინისტრაციული მიზნით გამოიყენება არ იცვითება. აქტივის სალიკვიდაციო ღირებულება, სასარგებლო მომსახურების ვადა და ცვეთის მეთოდები გადაიხედება და კორექტირდება საჭიროებისამებრ, ყოველი ფინანსური წლის ბოლოს.

ნაგავსაყრელების ტერიტორიაზე განთავსებული ნარჩენების დატკეპნვასა და საიზოლაციო მიწის ფენით დაფარვზე გაწეული ყოველდღიური სამუშაოების დანახარჯები მათი გაწევისთანავე ხარჯებად აღიარდება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში. ასეთი დანახარჯები, მიუხედავად მათი თანხობრივი მოცულობისა, არ ემატება ძირითადი საშუალებების (მიწის) თვითღირებულებას (ანუ არ კაპიტალიზირდება) რადგან ეს არის ნაგავსაყრელების ყოველდღიური მომსახურების დანახარჯები ბასს 16-ის მიხედვით (ასეთი დანახარჯების ძირითადი საშუალების თვითღირებულებაზე დამატება რომც ხდებოდეს, მაინც, ბასს 16-ის მოთხოვნების შესაბამისად, ეს დანახარჯები აუცილებლად ხარჯში უნდა აღიარდეს მაშინვე, როგორც კი ნარჩენების შემდგომი ნაკადის შემოტანა და დატკეპნა მოხდება, რაც ნიშნავს, რომ წლის განმავლობაში გაწეული დანახარჯები მაინც კვლავ ხარჯებში ასაღიარებელი იქნებოდა იმავე წელს).

ძირითადი საშუალების ჩამოწერა ხდება მისი გაყიდვისას, ან, როდესაც მომავალი ეკონომიკური სარგებლის მიღება აღარ არის მოსალოდნელი მისი გამოყენების ან გაყიდვის შედეგად. ძირითადი საშუალებების გასვლიდან მიღებული მოგება ან ზარალი განისაზღვრება გასვლის შედეგად მიღებული შემოსავლის (თუ გაიყიდა) საბალანსო ღირებულებასთან შედარებით და ჩაირთვება საოპერაციო მოგებაში.

2.5. არამატერიალური აქტივები

არამატერიალური აქტივი არის იდენტიფიცირებადი არამატერიალური აქტივი, ფიზიკური ფორმის გარეშე. არამატერიალური აქტივის აღიარება უნდა მოხდეს მაშინ როცა:

ა) მოსალოდნელია აქტივზე მიკუთვნებადი მომავალი ეკონომიკური სარგებლის საწარმოში შემოსვლა. და

ბ) შესაძლებელია აქტივის თვითღირებულების საიმედოდ შეფასება. თავდაპირველად, არამატერიალური აქტივი აღიარდება თვითღირებულებით, რომელიც შემცირებულია აკუმულირებული ამორტიზაციისა და აკუმულირებული გაუფასურების ზარალის ოდენობით. კომპანიის არამატერიალურ აქტივს წარმოადგენს საბუღალტრო პროგრამა, რომლის წლიური ამორტიზაციის ნორმა შეადგენს 15%-ს და გამოიყენება შემცირებადი ნაშთის მეთოდით.

2.6. მარაგები

ბას 2-ის მიხედვით მარაგები არის ისეთი აქტივები, რომლებიც:

- ა) გათვალისწინებულია გასაყიდად ჩვეულებრივი სამეურნეო საქმიანობის პროცესში;
- ბ) მონაწილეობენ წარმოების პროცესში და ასევე გათვალისწინებულია გასაყიდად;
- გ) წარმოდგენილია ნედლეულისა და მასალის სახით და განკუთვნილია საწარმოო მოხმარებისათვის ან მომსახურების გასაწევად.

კომპანიას აქვს უმნიშვნელო მარაგები იმ მინის, პლასტმასის, მუყაოს და სხვა მეორადად გამოყენებადი ნარჩენების სახით რისი ამოღებაც ხერხდება რუსთავის ნაგავსაყრელზე (სადაც განთავსებულია სეპარაციის საწარმო) მოხვედრილი ნარჩენებიდან და რაც შესაძლოა გაიყიდოს. რამდენადაც ბას 2-ის მიხედვით მარაგების ბალანსში აღიარება შეიძლება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ მათი თვითღირებულების განსაზღვრა საიმედოდ შესაძლებელია, ხოლო აღნიშნული ხასიათის მარაგების თვითღირებულების განსაზღვრა პრაქტიკულად რთულია და ამავე დროს დიდი ალბათობით სავარაუდოა, რომ ამ მასალების ნარჩენებიდან ამოღებაზე და გასაყიდ ფორმაში მოყვანაზე გასაწევი დანახარჯები მეტი იქნება მათ სარეალიზაციო ფასზე, ხოლო ბას 2 ასეთ შემთხვევაში აგრეთვე არ იძლევა საშუალებას მარაგების ბალანსში აღიარებისათვის, ამდენად ეს მარაგები კომპანიის ბალანსში თანხობრივად არც არის აღიარებული (რაოდენობრივად ფიქსირდება ჩანაწერებში) და მხოლოდ მათი გაყიდვისას რეალიზაციიდან მიღებული შემოსავალი აღიარდება მოგება-ზარალში.

საქმიანობიდან გამომდინარე, კომპანას არ აქვს გასაყიდად გამიზნული ან წარმოების პროცესში მონაწილე სხვა რაიმე მარაგები. კომპანიის ბალანსში აღიარებული მარაგები მოიცავს ნედლეულს და მასალებს, რომელიც საჭიროა მომსახურების განსახორციელებლად, ეს არის ძირითადად საწვავი და სხვადასხვა მასალები. მარაგების აღრიცხვა ხდება თვითღირებულებით. თვითღირებულება მოიცავს შესყიდვის ფასს და დანახარჯებს, რომელიც გაწეულია მის სათანადო მდგომარეობაში მოსაყვანად. თვითღირებულების განსაზღვრისათვის გამოიყენება საშუალო შეწონილი ღირებულების მეთოდი.

2.7. დებიტორული დავალიანება

დებიტორული დავალიანება თავდაპირველად აღიარდება რეალური ღირებულებით და შემდგომში შეფასებულია ამორტიზებული ღირებულებით ეფექტური განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით, მინუს გაუფასურების რეზერვი. სავაჭრო ვალდებულებების გაუფასურების რეზერვი იქმნება მაშინ, როცა არსებობს იმის ობიექტური მტკიცებულება, რომ კომპანია ვერ შეძლებს ყველა მისაღები თანხის ამოღებას თავდაპირველი საკონტრაქტო ვადების შესაბამისად. აქტივის საბალანსო ღირებულება მცირდება საექვო ვალების რეზერვის გამოყენებით და ზარალის თანხა აღიარდება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში, საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯების მუხლში. როცა

მოთხოვნა უიმედოა იგი საექვო ვალების რეზერვის ანგარიშის საპირისპიროდ ჩამოიწერება. უიმედო ვალებისა და საექვო ვალების თანხა ჩამოიწერება საანგარიშგებო პერიოდის განმავლობაში.

უცხოურ ვალუტაში გამოსახული დებიტორული დავალიანება გადაყვანილია ლარში საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ ფინანსური ანგარიშგების შედგენის თარიღისათვის გამოცხადებული ოფიციალური გაცვლითი კურსის შესაბამისად.

2.8. გადახდილი ავანსები

გადახდილი ავანსები აღიარდება გადახდილი ფულადი სახსრების ოდენობით. გადახდილი ავანსები ჩამოიწერება მათ აღდგენით ღირებულებამდე, როდესაც არსებობს ობიექტური მტკიცებულება, რომ კომპანია კლიენტისაგან სრულად ვერ მიიღებს (ან საერთოდ ვერ მიიღებს) თავდაპირველი შეთანხმების შესაბამისად მისაღებ მომსახურებას ან საქონელს. მარაგების და სხვა მიმდინარე აქტივების შესაძენად გადახდილი ავანსები არის მოკლევადიანი და კლასიფიცირდება მიმდინარე აქტივად. ყველა სხვა ავანსი რომელიც გადახდილია გრძელვადიანი აქტივის შესაძენად კლასიფიცირდება გრძელვადიან აქტივად. უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული გადახდილი ავანსები გადაყვანილია ლარში საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ ავანსის გადახდის დღისთვის გამოცხადებული ოფიციალური გაცვლითი კურსის შესაბამისად და არ გადაანგარიშდება წლის ბოლოს კურსის შესაბამისად.

2.9. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

ფულადი სახსრები და ეკვივალენტები მოიცავს ფულს სალაროში და ბანკებში.

2.10. აქტივების გაუფასურება

ფინანსური აქტივები: ფინანსური აქტივები, რომელიც მოიცავს ფულს, დებიტორულ დავალიანებას და გაცემულ სესხებს ბალანსის შედგენის თარიღისთვის ფასდება შესაძლო გაუფასურების ზარალის დასადგენად. ამორტიზირებული ღირებულებით ნაჩვენები ფინანსური აქტივებისთვის, როცა კი შესაძლებელია, რომ კომპანიამ ვერ მიიღოს გაცემული სესხებისა და მოთხოვნების კონტრაქტების თავდაპირველი პირობებით განსაზღვრული ოდენობა, სრული შემოსავლებისა და ხარჯების ანგარიშგებაში აღიარდება გაუფასურების ზარალი ან უიმედო ვალების ხარჯი. გაუფასურების ზარალის შემდგომი აღდგენა აღიარდება მაშინ, როცა გაუფასურების ზარალის შემცირება დადასტურდება ჩამოწერის შემდგომი რაიმე მოვლენით. ასეთი გაუფასურების ზარალის აღდგენა ნაჩვენებია სრული შემოსავლებისა და ხარჯების ანგარიშში. მაგრამ ისე, რომ გაზრდილი საბალანსო ღირებულება არ აღემატებოდეს იმ საბალანსო ღირებულებას, რომელიც აქტივს ექნებოდა, რომ არ ყოფილიყო წინა წლებში მისი ღირებულება შემცირებული გაუფასურების შედეგად.

სხვა აქტივების შესაძლო გაუფასურების განხილვა ხდება ისეთ შემთხვევაში, თუკი არსებობს რაიმე მაჩვენებელი იმისა, რომ აქტივის საბალანსო ღირებულება შესაძლოა აღემატებოდეს მის აღდგენით ღირებულებას. გაუფასურების ზარალი მოგებისა და ზარალის ანგარიშგებაში აღიარდება იმ თანხით, რა თანხითაც აქტივის საბალანსო ღირებულება აღემატება მის აღდგენით ღირებულებას. წინა პერიოდებში აღიარებული გაუფასურების ზარალის აღდგენა ხდება მაშინ, როცა არსებობს რაიმე მაჩვენებელი იმისა, რომ აქტივის წინა პერიოდში აღიარებული გაუფასურების ზარალი აღარ არსებობს ან შემცირდა. გაუფასურების ზარალის აღდგენა აღირიცხება სრული შემოსავლებისა და ხარჯების იმავე ნაწილში, სადაც აღირიცხება გაუფასურების ზარალი.

2.11. კრედიტორული ვალდებულებები

კრედიტორული ვალდებულებები წარმოადგენს ვალდებულებებს საქონლის და მომსახურებისათვის, რომლებიც შეძენილია მომწოდებლებისგან საქმიანობის ნორმალურ პირობებში. სავაჭრო ვალდებულებები თავდაპირველად აღიარდება სამართლიანი ღირებულებით და შემდგომში წარდგენილია ამორტიზირებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო მეთოდის გამოყენებით. სავაჭრო ვალდებულებები კლასიფიცირდება, როგორც მიმდინარე ვალდებულებები იმ შემთხვევაში, თუ გადახდა უნდა მოხდეს არაუმეტეს 1 წლის განმავლობაში. სხვა შემთხვევაში ის წარმოადგენს გრძელვადიან ვალდებულებას.

2.12. გადასახადები

ა) დამატებული ღირებულების გადასახადი (დღგ)

საქართველოს საგადასახადო კოდექსის თანახმად დამატებული ღირებულების გადასახადი (დღგ) დაკავშირებულია გაყიდვებთან და ბიუჯეტში იხდის დღგ-ს გადამხდელად რეგისტრირებული კომპანია ყოველი დღგ-თი დასაბეგრი ოპერაციის 18%-ის ოდენობით. დღგ-ს ჩათვლა ხდება შესყიდული საქონლიდან და მომსახურებიდან. საქართველოს კანონმდებლობის თანახმად დღგ-ს გადამხდელმა დეკლარაცია უნდა წარადგინოს ყოველ საანგარიშო პერიოდის შემდგომი თვის 15 რიცხვამდე და ამავე ვადაში გადაიხადოს.

კომპანია დღგ-ის ჩათვლას ახორციელებს ყველა შესყიდულ საქონელზე/მომსახურებაზე გადასახდელი/გადახდილი დღგ-ის მიხედვით იმ პირობებში, როდესაც უფიქსირდება საპროცენტო შემოსავლებიც (საბანკო ანგარიშზე არსებულ დადებით ნაშთზე დარიცხული სარგებელი), რომელიც სსკ-ის მიხედვით გათავისუფლებულია დღგ-ისგან ჩათვლის უფლების გარეშე. 2017 წლის საანგარიშო პერიოდში პროცენტის სახით მიღებული შემოსავალი შეადგენს 433,967 ლარს, ხოლო დღგ-ით დასაბეგრი ბრუნვა კი - 402,167 ლარს, ანუ მთლიანი ბრუნვის 52 % წარმოადგენს ჩათვლის უფლების გარეშე გათავისუფლებულს.

ფაქტობრივად კომპანიის ჩათვლის უფლებით (0%-იანი) გათავისუფლებული ბრუნვა ბევრად მეტია, ვიდრე 402,167, რადგან მუნიციპალიტეტებისთვის უსასყიდლოდ გაწეული მომსახურება სსკ-ის 168-ე მუხლის მე-4 ნაწილის „ი“ ქვეპუნქტით ჩათვლის უფლებით გათავისუფლებულ ოპერაციებს მიეკუთვნება. თუმცა უნდა აღინიშნოს, რომ რთულია საკმარისი სიზუსტით განისაზღვროს მუნიციპალიტეტებისთვის უსასყიდლოდ გაწეული მომსახურების ღირებულება, რადგან არ არის დადგენილი მომსახურების ტარიფები.

თუ კომპანია საკმარისი სიზუსტით განსაზღვრავს მის მიერ მუნიციპალიტეტებისთვის უსასყიდლოდ გაწეული მომსახურების ღირებულებას, დიდი ალბათობით 52 %-იანი ჩათვლის უფლების გარეშე გათავისუფლებული ბრუნვა ჩამოცდება 5 %, რა შემთხვევაშიც სსკ-ის ნებას რთავს გადამხდელს, რომ აღარ განახორციელოს დღგ-ის პროპორციით ჩათვლა (მუხლი 174, პუნქტი 10).

არსებულ რეალობაში კი კომპანია ვალდებულია წლის განმავლობაში ჩათვლილი 745,407 ლარიდან, გამოიღოს იმ საქონელზე/მომსახურებაზე გადახდილი დღგ, რომელიც ადგილობრივი თვითმმართველობისთვის გაწეულ მომსახურებას, ნარჩენების რეალიზაციას უკავშირდება. დარჩენილ გაუმიჯნავ დღგ-ზე ჩათვლა უნდა განხორციელდეს 48%-ის (100%-52%) ოდენობით.

ბ) მოგების გადასახადი

საქართველოს კანონმდებლობის მიხედვით მოგების გადასახადი 2017 წლის 1 იანვრამდე შეადგენდა 15%-ს. ფინანსურ ანგარიშგებაში მოგების გადასახადის გამოთვლა ხდებოდა ანგარიშგების მომზადების მომენტში არსებულ ინფორმაციაზე დაყრდნობით, მოქმედი კანონმდებლობის მოთხოვნების და შესაბამისი პერიოდის ფინანსური ანგარიშგების მონაცემების გამოყენებით (კალენდარული წლის ჯამური მონაცემების მიხედვით). გადავადებული მოგების

გადასახადი აღიარდება საბალანსო ვალდებულების მეთოდის გამოყენებით, აქტივების საგადასახადო დასაბეგრ ბაზასა და ფინანსურ ანგარიშგებაში ნაჩვენებ მათ საბალანსო ღირებულებას შორის ყველა დროებით განსხვავებებზე. გადავადებული მოგების გადასახადის განსაზღვრა ხდებოდა საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის მიერ ბალანსის თარიღისათვის დადგენილი განაკვეთებით და იმ განაკვეთის გათვალისწინებით, რომელიც ივარაუდება, რომ დადგენილი იქნებოდა მაშინ, როდესაც მოხდება გადავადებული მოგების გადასახადის შესაბამისი აქტივის რეალიზება ან ვალდებულების დაფარვა. გადავადებული მოგების გადასახადის აქტივის აღიარება ხდება იმ ფარგლებში, რა ფარგლებშიც მოსალოდნელი იყო, რომ კომპანიას მომავალში ექნება დასაბეგრი მოგება, რომლის საპირისპიროდ შესაძლებელი იქნებოდა დროებითი სხვაობების გამოყენება.

საქართველოს საგადასახადო კოდექსში (შემდგომში სსკ) განხორციელებული ცვლილების თანახმად 2017 წლის 1-ლი იანვრიდან სამეწარმეო სუბიექტები (გარდა კომერციული ბანკი, საკრედიტო კავშირი, სადაზღვევო ორგანიზაცია, მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია და ლომბარდი, ასევე ორგანიზაცია) გადავიდნენ მოგების გადასახადით დაბეგვრის ახალ წესზე, ე.წ. „ესტონურ მოდელზე“. აღნიშნული სისტემის მიხედვით დაბეგვრის მომენტს წარმოადგენს კორპორაციული მოგების განაწილების მომენტი, ნაცვლად მისი მიღების მომენტისა.

მოგების გადასახადის ახალი მოდელის მიხედვით გადასახადი გამოიანგარიშება დაბეგვრის ობიექტის მიხედვით განხორციელებული განაცემის/გაწეული ხარჯის ოდენობის 0.85-ზე გაყოფის და 15%-ზე გამრავლების შედეგად

ახალი მოდელის მიხედვით განისაზღვრა დაბეგვრის შემდეგი ობიექტები:

1. მოგების განაწილება - (მოგება, რომელიც საწარმოს მიერ მის პარტნიორზე დივიდენდის სახით, ფულადი ან არაფულადი ფორმით შეიძლება განაწილდეს);
2. ფასთა სხვაობების დაბეგვრა - (ურთიერთდამოკიდებულ, საშემოსავლო/მოგების გადასახადისაგან გათავისუფლებულ პირთან ოპერაციის ფასსა და საბაზრო ფასს შორის სხვაობა, ასევე, კონტროლირებული ოპერაციის განხორციელება, თუ ამ ოპერაციის დადგენილი პირობები არ შეესაბამება საბაზრო პრინციპს);
3. გაწეული ხარჯი ან სხვა გადახდა, რომელიც ეკონომიკურ საქმიანობასთან დაკავშირებული არ არის - მაგალითად:
 - ┐ ხარჯი, რომელიც დოკუმენტურად დადასტურებული არ არის, თუ ეს ვალდებულება დადგენილია სსკ-ის შესაბამისად;
 - ┐ ხარჯი, რომლის გაწევის მიზანი არ არის მოგების, შემოსავლის ან კომპენსაციის მიღება;
 - ┐ მიკრო ბიზნესის/ფიქსირებული გადასახადის გადამხდელის სტატუსის მქონე ფიზიკური პირისაგან შემდგომი საქონელზე/მომსახურებაზე გაწეული ხარჯი;
4. ზოგიერთი განაცემის დროებითი დაბეგვრა - მაგალითად: ფიზიკურ პირზე ან არარეზიდენტზე სესხის გაცემა, შეღავათიანი დაბეგვრის მქონე ქვეყანაში რეგისტრირებული პირისათვის, აგრეთვე სსკ-ის შესაბამისად მოგების გადასახადისაგან გათავისუფლებული პირისათვის ავანსის გადახდა და ა.შ.
5. უსასყიდლოდ საქონლის მიწოდება/მომსახურების გაწევა ან/და ფულადი სახსრების გადაცემა - უსასყიდლოდ მიწოდებად ითვლება საქონლის მიწოდება ან მომსახურების გაწევა, რომლის მიზანი არ არის მოგების, შემოსავლის ან კომპენსაციის მიღება;
6. ხარჯები ზღვრული ოდენობის ზემოთ:
 - ┐ საქართველოს ფინანსთა მინისტრის მიერ დადგენილი წლიური პროცენტის ფარგლების ზემოთ კრედიტისათვის (სესხისათვის) გადახდილი პროცენტი;
 - ┐ საქველმოქმედო ორგანიზაციაზე გაცემული შემოწირულება, რომელიც მის მიერ წინა კალენდარული წლის განმავლობაში მიღებული წმინდა მოგების 10 პროცენტს არ აღემატება;

) კალენდარული წლის განმავლობაში გაწეული წარმომადგენლობითი ხარჯი ზღვრული ოდენობის ზემოთ. ზღვრული ოდენობაა წინა კალენდარული წლის განმავლობაში მიღებული შემოსავლის 1 პროცენტი, ხოლო თუ გაწეული ხარჯი აღემატება მიღებულ შემოსავალს – გაწეული ხარჯის 1 პროცენტი.

აღნიშნულმა ცვლილებამ გამოიწვია გადავადებული მოგების გადასახადის აქტივის/ვალდებულების ცნების გაუქმება. იმის გამო რომ მოგების გადასახადით დაბეგვრის ობიექტის გაანგარიშება ხდება ფინანსური ანგარიშგების შედეგზე დაყრდნობით, დროებითი სხვაობები, რომლებიც წარმოადგენდნენ გადავადებული გადასახადის აღრიცხვის საფუძველს აღარ წარმოიშვებოდა.

გ) არარეზიდენტი პირების გადასახადები

EBRD-თან და KfW-თან სახელმწიფოს მიერ გაფორმებული სასახო ხელშეკრულებებით, საქართველოში მყარი ნარჩენების მართვის პროექტების ფარგლებში კომპანიას მიღებული აქვს ორი სუბორდინირებული სესხი, რომლებსაც თან ახლავს ორი საგრანტო/დაფინანსების ხელშეკრულება, EBRD-თან 3 მილიონ ევროზე, ხოლო - 2 მილიონ ევროზე.

აღნიშნულის ფარგლებში ზემოაღნიშნული საფინანსო ინსტიტუტების მიერ ორი გერმანიის რეზიდენტი კომპანიისთვის გადახდილია გაწეული/გასაწევი მომსახურების საფასური, რომელიც შესაძლოა წარმოადგენდეს არარეზიდენტის მოგებით და უკუდაბეგვრის დღგ-ით დაბეგვრის ობიექტებს.

საქართველოსა და გერმანიის ფედერაციულ რესპუბლიკას შორის გაფორმებულია საერთაშორისო ხელშეკრულება შემოსავლებსა და კაპიტალზე ორმაგი დაბეგვრის თავიდან აცილების შესახებ, რომლის თანახმადაც გერმანიის რეზიდენტი კომპანიის მიერ საქართველოს რეზიდენტისთვის გაწეული საკონსულტაციო/საპროექტო მომსახურებები ექვემდებარება დაბეგვრას მხოლოდ გერმანიაში. შესაბამისად, თუ კომპანიის მიერ დააკმაყოფილდება საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობით განსაზღვრული მოთხოვნები ორმაგ დაბეგვრასთან დაკავშირებით, კომპანია არ შეეხება არარეზიდენტის წყაროსთან დაბეგვრათნ დაკავშირებული საგადასახადო რისკი.

უკუდაბეგვრის ნაწილში, რადგან მომსახურება უშუალოდ უკავშირდება მყარი ნარჩენების მართვას, მომსახურებაზე დარიცხული დღგ იმავდროულად წარმოადგენს ჩათვლის საფუძველს, შესაბამისად აღნიშნულიდან დამატებითი საგადასახადო ვალდებულებები არ უნდა წარმოიქმნას.

დ) ქონების გადასახადი

ქონების გადასახადი არის ადგილობრივი გადასახადი. საგადასახადო კოდექსის შესაბამისად დგინდება საბაზისო განაკვეთები, ხოლო ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოები განსაზღვრავენ გადასახადის განაკვეთს ზღვრული განაკვეთის ფარგლებში. საწარმოს/ორგანიზაციის ქონების გადასახადის წლიური განაკვეთი განისაზღვრება დასაბეგრი ქონების (გარდა მიწისა) საშუალო წლიური საბალანსო ნარჩენი ღირებულების არაუმეტეს 1%-ის ოდენობისა. სასოფლო-სამეურნეო მიწებზე ქონების გადასახადის განაკვეთი განისაზღვრება მიწის ტერიტორიული ერთეულებისა და მიწის ხარისხის მიხედვით. გადასახადის განაკვეთი 1 ჰექტარზე მერყეობს საშუალოდ 5 ლარიდან 100 ლარამდე. გადასახადის ოდენობა არ უნდა აღემატებოდეს საქართველოს მთავრობის მიერ დადგენილი წლიური საბაზისო განაკვეთის 150%-ს.

არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწაზე ქონების გადასახადის განაკვეთი კონკრეტული მიწის ნაკვეთისათვის, მიწის ნაკვეთის ადგილმდებარეობის გათვალისწინებით დაიანგარიშება, გადასახადის განაკვეთი შეადგენს 0.24 ლარს 1 კვადრატულ მეტრ მიწაზე, ამასთანავე ტერიტორიული კოეფიციენტი არ შეიძლება იყოს 1.5-ზე მეტი.

ე) ბუნებრივი რესურსებით სარგებლობის მოსაკრებელი

კომპანიის საქმიანობის სპეციფიკიდან გამომდინარე, შესაძლებელია ადგილი მისი ქმედებები მოექცეს ბუნებრივი რესურსებით სარგებლობისთვის საქართველოს კანონმდებლობის რეგულაციის სფეროში, რომლის ადმინისტრირების გარკვეული ნაწილი შემოსავლების სამსახურის პრეროგატივას წარმოადგენს (მაგალითად: ხრემის, ქვიშის, ღორღის და ა.შ. მოპოვება).

კომპანიამ ყურადღება უნდა გაამახვილოს აღნიშნულ საკითხზე და რესურსის საკუთარი ძალებით მოპოვების საჭიროების შემთხვევაში შესაბამისობაში მოვიდეს საქართველოს კანონმდებლობასთან (შესაბამისი ნებართვის არსებობა, დეკლარირება და სხვა).

2.13. ნაგავსაყრელების დახურვის და დახურვის შემდგომი დანახარჯების ანარიცხები

როგორც ზემოთ აღვნიშნეთ, ყველა ნაგავსაყრელი, რომელსაც ფლობს კომპანია, უნდა დაიხუროს 2023 წლამდე პერიოდის განმავლობაში. ამასთან დაკავშირებით კომპანიას აქვს მნიშვნელოვანი ვალდებულებები რომელიც დაკავშირებულია ნაგავსაყრელების დახურვასთან და დახურვის შემდგომი სამუშაოების დანახარჯებთან. ბალანსის შედგენის თარიღისათვის კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარებულია სწორედ აღნიშნულ სამუშაოებთან დაკავშირებული ანარიცხები. ანარიცხების ოდენობა განისაზღვრა კომპანიის ტექნიკური პერსონალის მიერ საჭირო შრომისა და მასალების ხარჯების გაანგარიშების საფუძველზე და ასევე, მენეჯმენტის მიერ ამ ოპერაციების განხორციელების სავარაუდო დროის გათვალისწინებით.

2.14. კაპიტალი

კომპანიის კაპიტალი მოიცავს საწესდებო კაპიტალს და დაგროვილ მოგებას/ზარალს.

კომპანიის საწესდებო კაპიტალის ოდენობა განსაზღვრულია წესდებით. საწესდებო კაპიტალის ყოველი ცვლილება განსაზღვრულია კომპანიის დამფუძნებლის გადაწყვეტილებებით, რომელსაც წარმოადგენს საქართველოს მთავრობა, რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტრო. კაპიტალში შენატანი შესაძლოა იყოს როგორც ფულადი, ასევე არაფულადი აქტივის სახით. როდესაც არაფულადი აქტივის შეტანა ხდება კაპიტალში, აქტივის ღირებულების განსაზღვრა ხდება დამოუკიდებელი შემფასებლის მიერ და კაპიტალის გაზრდა ხდება შემფასებლის მიერ განსაზღვრული ფასის ოდენობით.

2.15. სასესხო დანახარჯები

განსაკუთრებული აქტივის შემენასთან, წარმოებასთან ან მშენებლობასთან უშუალოდ დაკავშირებული სესხით სარგებლობის დანახარჯები კაპიტალიზდება, ანუ ჩაირთვება აღნიშნული აქტივების საბალანსო ღირებულებაში. ეს ხდება მაშინ, როდესაც მომავალში მოსალოდნელია ამ აქტივებისაგან ეკონომიკური სარგებლის მიღება და ამასთან, შესაძლებელია დანახარჯების საიმედოდ შეფასება. სხვა დანახარჯები, რომლებიც არ დააკმაყოფილებს ამ ორ პირობას, მათი გაწევისთანავე იქნება ხარჯებად აღიარებული.

2.16. შემოსავლები და ხარჯები

წარმოდგენილი ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია დარიცხვის მეთოდით, რომელიც გულისხმობს რომ შემოსავლის აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც მომსახურება გაწეულ იქნება და არა როდესაც მიიღება ფული, აგრეთვე ხარჯების აღიარება ხდება ხარჯის გაწევის მომენტში და არა ფულის გადახდისას.

2.17. უცხოური ვალუტის გადაფასება

წარდგენა ლარში:

უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული გარიგებები აღირიცხება ლარში ოპერაციის თარიღისათვის არსებული გაცვლითი კურსის შესაბამისად. უცხოურ ვალუტაში გამოსახული მონეტარული აქტივები და ვალდებულებები გადაყვანილია ლარში საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ ფინანსური ანგარიშგების თარიღისათვის გამოცხადებული ოფიციალური გაცვლითი კურსის შესაბამისად. უცხოურ ვალუტაში გამოსახული გარიგების განხორციელების შედეგად წარმოქმნილი გაცვლითი კურსის სხვაობები აისახება მოგებისა და ზარალის ანგარიშგებაში იმ დღისათვის არსებული გაცვლითი კურსის შესაბამისად.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები

ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას კომპანიის სააღრიცხვო პოლიტიკების გამოყენების პროცესში, ხელმძღვანელობას სჭირდება მსჯელობების, შეფასებების და დაშვებების გამოყენება ისეთი აქტივებისა და ვალდებულებების ღირებულებების განსაზღვრისათვის, რომელთა ღირებულება სხვა მხრივ ცალსახად ზუსტად ვერ განისაზღვრება. გამოყენებული შეფასებები და დაშვებები ეფუძნება ხელმძღვანელობის წარსულ გამოცდილებას და სხვა შესაბამის ინფორმაციას. რეალური შედეგები შესაძლოა განსხვავდებოდეს მენეჯმენტის შეფასებებისაგან. შეფასებები და დაშვებები მუდმივი გადახედვის და ხელახლა განხილვის საგანია. სააღრიცხვო შეფასებების ცვლილებები აისახება იმ პერიოდის ფინანსურ ანგარიშგებაში, როდესაც ხდება შეფასების გადახედვა.

სააღრიცხვო შეფასებები და მსჯელობები გამოიყენება პრაქტიკულად ყველა კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების მომზადების პროცესში, მაგრამ ჩვენ გვინდა აქ აღვნიშნოთ, რომ კომპანიის საქმიანობისა და მისი ძირითადი აქტივების სპეციფიკური ხასიათიდან გამომდინარე, საქართველოს მყარი ნარჩენების მართვის კომპანიის ფინანსური ანგარიშგება მსჯელობების უფრო მაღალ ხარისხს შეიცავს და უფრო მეტად არის სააღრიცხვო შეფასებებზე დამოკიდებული, ვიდრე სხვა საშუალო/ჩვეულებრივი კომპანიის ფინანსური ანგარიშგება. შემდეგ ტექსტში მოცემულია ის ძირითადი დაშვებები, რომლებიც ეხება მომავალ მოვლენებს და აღწერილია ის წყაროები, რომელსაც ეყრდნობა მენეჯმენტი ამ შეფასებების გაკეთებისას და რომლებიც შეიცავენ მნიშვნელოვან რისკს იმისა, რომ არსებითი ცვლილებები გამოიწვიონ ფინანსურ ანგარიშგებაში წარდგენილი აქტივების და ვალდებულებების თანხებში.

ნაგავსაყრელების სამართლიანი ღირებულება დროდადრო კომპანიის დამფუძნებლის მიერ ხდება კაპიტალის შევსება არაფულადი აქტივებით, მათ შორის ნაგავსაყრელი პოლიგონების მიწით. ასეთ შემთხვევებში ნაგავსაყრელების მიწის თავდაპირველი აღიარება ხდება შემფასებლების ანგარიშებზე დაყრდნობით, რომლებიც თავის მხრივ მიწას აფასებენ მისი „ნორმატიული ღირებულების“ საფუძველზე. აღნიშნული „ნორმატიული ღირებულება“ დგინდება ადგილობრივი მუნიციპალიტეტების მიერ და ამ პროცესში გამოყენებული მიდგომები შესაძლოა არ იყოს სრულად შესაბამისი ფასს-ის მიერ განსაზღვრული აქტივების რეალური ღირებულების დადგენის პრინციპებთან. შემდგომში, ფინანსური ანგარიშგების შედგენის მიზნებისათვის ხდება ამ ღირებულებების გადახედვა და მენეჯმენტი ეცადა დაედგინა კომპანიის მფლობელობაში არსებული მიწების რეალური ღირებულება, რომელიც შესაბამისი იქნებოდა ფასს-ის მოთხოვნებთან, ანუ განესაზღვრა ის ფასი, რომლითაც შესაძლოა ეს მიწები გაიყიდოს თავისუფალ ბაზარზე გარიგების მსურველ პირებს შორის ჩვეულებრივ პირობებში. თუმცა, გამომდინარე კომპანიის მიწების სპეციფიკური ხასიათიდან და იმ ფაქტიდან, რომ საქართველოში ასეთი მიწების გაყიდვა რეალურად არ ხდება, მენეჯმენტი მიიჩნევს, რომ შეუძლებელია ასეთი ღირებულების საკმარისად საიმედოდ განსაზღვრა. საბოლოოდ მიწების საბალანსო ღირებულება საკმაოდ უხეში სიზუსტის ფარგლებში შეფასდა და 1 ჰექტრის ღირებულება განისაზღვრა 1,000 ლარად. შეფასება,

ზოგადად თავისთავად მოითხოვს გარკვეული მსჯელობებისა და დაშვებების გაკეთებას, განსაკუთრებით კი ასეთი სპეციფიური აქტივების შემთხვევაში. აქედან გამომდინარე კაპიტალში შეტანილი ძირითადი საშუალებების რეალური ღირებულება შესაძლოა არსებითად განსხვავდებოდეს ამ ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას გამოყენებული თანხებისაგან.

ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მომსახურების ვადას აფასებს მენეჯმენტი. შეფასება გამომდინარეობს მსგავს აქტივებზე წარსული გამოცდილებიდან. ძირითადი საშუალების სასარგებლო მომსახურების ვადის განსაზღვრისას გაითვალისწინება აქტივის მოსალოდნელი გამოყენება, მიახლოებითი ტექნიკური მოძველება, ფიზიკური ცვეთა და ფიზიკური გარემო სადაც აქტივი გამოიყენება. აღნიშნულ შეფასებებში ან მდგომარეობებში ცვლილებამ შესაძლოა გამოიწვიოს მომავალი ცვეთის ნორმებში ცვლილებები. ნაგავსაყრელების სასიცოცხლო ვადა განსაზღვრულია კომპანიის მიერ ნაგავსაყრელების დახურვასთან დაკავშირებული დღევანდელი გეგმების მიხედვით. თუმცა მომავალში ფაქტიური მდგომარეობა შესაძლოა განსხვავებული იყოს დღევანდელი გეგმისაგან, რაც დამოკიდებულია ბიუჯეტზე და სხვა საკითხებზე, რომლებიც შესაძლოა შეიცვალოს, ამდენად ფაქტიური სასიცოცხლო ვადები შესაძლოა განსხვავდებოდეს ფინანსურ ანგარიშგებაში გამოყენებული ვადებისაგან.

ნაგავსაყრელის დახურვის და დახურვის შემდგომი დანახარჯები, როგორც ზემოთ აღინიშნა კომპანია აღიარებს ანარიცხებს ნაგავსაყრელის დახურვის და დახურვის შემდგომი დანახარჯების ოდენობით. საბოლოო დახურვისა და ნაგავსაყრელის დახურვის ხარჯების შეფასება ეფუძნება საბოლოოდ გადასახურ ტერიტორიის ფართობის, გადასახური მასალისა და შრომით დანახარჯების შეფასებებს, ასევე, განიხილავს, ხარჯების დაფარვის დროს, ინფლაციის ფაქტორს და დისკონტირების განაკვეთებს. კომპანიის საინჟინრო პერსონალი ნაგავსაყრელის დახურვის ხარჯებს განსაზღვრავს ტექნოლოგიური მოთხოვნების შესაბამისად. ისინი გამოყოფენ ნაგავსაყრელის დახურვის 2 ძირითად ტიპს: (ა) მარტივი დახურვა, როდესაც ნაგავსაყრელზე არსებული ნარჩენები უბრალოდ იფარება სადრენაჟე ფენით და მიწის საფარით. (ბ) ტექნოლოგიურად უფრო დახვეწილი, როდესაც გადახურვისთვის გამოიყენება სხვადასხვა გადასახური მასალის რამდენიმე ფენა, მაგალითად, გეომემბრანა. კომპანიას გააჩნია გეგმა რომლის მიხედვითაც განსაზღვრულია დასახური ნაგავსაყრელების ვადები და მოსალოდნელი დანახარჯები. დღევანდელი დახურვის ხარჯის მომავალი ღირებულების განსაზღვრის მიზნებისთვის ფინანსურ ანგარიშგებაში მენეჯმენტმა შეადგინა გეგმა მოსალოდნელი დანახარჯებისა და ვადების შესახებ (პერიოდი, რომლის ბოლოსაც ყველა ნაგავსაყრელი დახურული უნდა იყოს). ნაგავსაყრელების დახურვისთვის გამოყენებული ფაქტობრივი მეთოდი, ისევე, როგორც აღწერილი დახურვის მეთოდების ფაქტობრივი ხარჯი და ნაგავსაყრელის დახურვის დრო შეიძლება მნიშვნელოვნად განსხვავდებოდეს მენეჯმენტის მიმდინარე შეფასებებისგან. ასე, რომ, ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარებული ხარჯის ანარიცხები, შესაძლებელია, არსებითად განსხვავდებოდეს ფაქტობრივად გაწეული ხარჯისგან. ნაგავსაყრელების დახურვის შემდგომი დანახარჯების განსაზღვრა მოითხოვს დაშვებების და შეფასებების გაკეთებას, დახურვის დროს ასევე დიდი მნიშვნელობა აქვს დახურვის შემდგომი დანახარჯების განსაზღვრისათვის რადგან დახურვის შემდგომი სამუშაოები დაიწყება ნაგავსაყრელის დახურვის შემდეგ. დისკონტირების განაკვეთის შეფასებას ასევე დიდი მნიშვნელობა აქვს დახურვის შემდგომი დანახარჯების შესაფასებლად. ფაქტიური დანახარჯები ნაგავსაყრელის გაუმჯობესების და მონიტორინგის შესაძლოა განსხვავებული იყოს დღეს გაკეთებული შეფასებებისგან. აქედან გამომდინარე დახურვის შემდგომი გაუმჯობესების და მონიტორინგის დანახარჯების ანარიცხები შესაძლოა განსხვავდებოდეს ფაქტიური დანახარჯებისაგან.

გადასახადები - საქართველოს საგადასახადო, სავალუტო და საბაჟო კანონმდებლობაში არის არაერთმნიშვნელოვანი დებულებები, რომლებიც ტოვებს სხვადასხვაგვარი ინტერპრეტირების

შესაძლებლობას. აღნიშნული კანონმდებლობის მოთხოვნების მენეჯმენტის მიერ მიღებული ინტერპრეტაცია, რომელიც გამოიყენება კომპანიის ტრანზაქციებისა და საქმიანობის აღრიცხვისა და მართვისათვის, შეიძლება ეჭვის ქვეშ დადგეს ან არასწორად იქნეს მიჩნეული რეგიონული და ცენტრალური მარეგულირებელი ორგანოების მიერ. დასაშვებია, რომ საგადასახადო ორგანოების მიერ განსხვავებულად იქნას დარიცხული გადასახადები, რაც გამოიწვევს თავდაპირველად აღიარებული თანხების ცვლილებას.

4. ძირითადი საშუალებები

ძირითადი საშუალებები დაჯგუფებულია 6 მსხვილ ჯგუფად:

	ნაგავსაყრე ლები	შენიშნა- ნაგებობები	დაუმთავრებელი მშენებლობა	მძიმე ტექტიკა	სხვა ავტოტრანსპორტ ი	ოფისის აღჭურვილობა და სხვა აქტივები	ჯამი
	ლარი	ლარი	ლარი	ლარი	ლარი	ლარი	ლარი
თვითღირებულებ ა 31-დეკ-2016	5,078,937	8,647,009	1,478,972	6,150,834	1,553,312	688,640	23,597,705
აკუმულირებულ ი ამორტიზაცია 31-დეკ-2016	(441,596)	(659,000)	0	(1,857,564)	(652,183)	(219,053)	(3,829,396)
საბალანსო ღირებულება 31- დეკ-2016	4,637,341	7,988,010	1,478,972	4,293,270	901,129	469,587	19,768,309
შემოსვლები	62,957	1,134,980	1,021,386	1,402,542		47,717	3,669,582
აქტივის გასვლის დანახარჯების კაპიტალიზაცია გასვლები			(1,629,273)	(368,644)		(11,355)	(2,009,272)
პერიოდის ცვეთა	(159,389)	(339,008)	0	(851,021)	(251,256)	(97,459)	(1,698,132)
გასული აქტივის აკუმულირებულ ი ამორტიზაცია გაუფასურება				159,501		5,297	164,798
თვითღირებულებ ა 31-დეკ-2017	5,141,895	9,781,990	871,085	7,344,233	1,553,312	730,298	25,422,813
აკუმულირებულ ი ამორტიზაცია 31-დეკ-2017	(600,985)	(998,008)	0	(2,708,585)	(903,439)	(316,512)	(5,527,528)
საბალანსო ღირებულება 31- დეკ-2017	4,540,909	8,783,982	871,085	4,635,649	649,874	413,787	19,895,284

4. ძირითადი საშუალებები (გაგრძელება)

ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულება მოიცავს მიწის ნაკვეთებს, რომელიც განლაგებულია სხვადასხვა ადგილებში საქართველოს მასშტაბით და გამოყენებულია მყარი ნარჩენების პოლიგონად. ყველა აღნიშნული მიწა მიღებულია დამფუძნებლის მიერ კაპიტალში შენატანის სახით.

ნაგავსაყრელები კაპიტალში შეტანის მომენტისას შეფასებულ იქნა შპს „ბიზნეს აუდიტის“ დამოუკიდებელი პროფესიონალი შემფასებლების მიერ. შეფასება გაკეთდა შეფასების საერთაშორისო სტანდარტების მიხედვით, აქტივების „ნორმატიული ფასის“ დადგენის მიზნით, რაც გულისხმობს, რომ ნაგავსაყრელების ღირებულება განსაზღვრულია იმ ნორმატიული ფასების მიხედვით, რომელიც დგინდება ადგილობრივი მუნიციპალიტეტების მიერ.

ნაგავსაყრელების გაუფასურება

ნაგავსაყრელის გადაცემის მომენტისათვის მიწების ღირებულება შეფასებული იყო ნორმატიული ფასის მიხედვით, რომელსაც განსაზღვრავს ადგილობრივი მუნიციპალიტეტები. აღნიშნული ნორმატიული ფასი განსაზღვრულია ადგილობრივი მუნიციპალიტეტების მიერ ნორმალურ მდგომარეობაში მყოფი მიწისათვის. თუმცა, მიწის ნაკვეთები რომელსაც კომპანია ფლობს წარმოადგენს ძველ ნაგავსაყრელებს (გარდა სამისა რომელიც თერჯოლის რაიონში, მარნეულში და რუსთავში მდებარეობს) რომლებიც მოიცავს როგორც საყოფაცხოვრებო ნარჩენებს, ასევე სამშენებლო და სხვა სახის ნარჩენებს, მიმდინარეობს ნარჩენების დამატება რაც აუარესებს მიწის მდგომარეობას, შესაბამისად აუფასურებს მის ღირებულებას. აგრეთვე ნაგავსაყრელების უმრავლესობის გამოყენება უკვე შეჩერებულია და კომპანია გეგმავს რომ დახუროს ყველა ნაგავსაყრელი 2023 წლამდე პერიოდში და გააკეთოს დიდი რეგიონული ნაგავსაყრელები ახალ მიწებზე. აქედან გამომდინარე კომპანიისათვის მათი გამოყენებითი ღირებულება არის დაბალი. აღნიშნულ მოსაზრებაზე დაყრდნობით აღნიშნული ნაგავსაყრელების ღირებულება გაუფასურდა და გაუფასურებით მიღებული ზარალი ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისათვის აღიარდა სრული შემოსავლების ანგარიშგებაში.

გაუფასურების ანალიზისათვის არ არსებობს ბაზარზე არსებული მდგომარეობის მიხედვით მტკიცება ნაგავსაყრელის რეალური ღირებულების განსაზღვრისათვის, რადგან აღნიშნული სახის აქტივებით ვაჭრობა არ ხდება საქართველოში და პირდაპირი გაყიდვების შედარების მეთოდი გამოუსადაგერია სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრისათვის. დისკონტირებული ფულადი ნაკადების მეთოდი აგრეთვე ვერ გამოიყენება (1) არ გვაქვს ინფორმაცია ნაგავსაყრელების გამოყენებით მოსალოდნელი შემოსავლების რაოდენობის შესახებ (კომპანია მომსახურებას ამ ეტაპზე მუნიციპალიტეტებისათვის აწარმოებს უფასოდ და საფასო პოლიტიკა შეფასების მომენტშია) და (2) ნაგავსაყრელების გარკვეული ნაწილის გამოყენება შეჩერებულია და შესაბამისად მისგან შემოსავალს ვერ კომპანია მიიღებს. ამდენად, სამართლიანი ღირებულების დადგენა მოხდა უხეშად - ერთი ჰექტრის ღირებულება განისაზღვრა 1,000 ლარით.

ჩვენ არ გავაკეთეთ გაუფასურების შესწორება ახალ ნაგავსაყრელზე, რომლებზეც კომპანიისათვის მათ გადმოცემამდე არ იყო განთავსებული ნარჩენები, რადგან მივიჩნიეთ, რომ ახალი მიწის გაყიდვა ბაზარზე შესაძლებელია და ამდენად მისი საბაზრო ღირებულების განსაზღვრა შესაძლებელია. ჩვენ ვთვლით, რომ ასეთი მიწების საბალანსო ღირებულება ახლოსაა სამართლიან ღირებულებასთან.

5. სავაჭრო მოთხოვნები და გადახდილი ავანსები

	31-დეკ-2017	31-დეკ-2016
	ლარი	ლარი
სავაჭრო მოთხოვნები	173,980	158,564
მოთხოვნები საწარმოს პერსონალის მიმართ	458	259
სხვა ავანსები	5,934	2,217
სულ მოთხოვნები და ავანსები	180,372	161,149

საანგარიშგებო პერიოდის განმავლობაში კომპანია მომსახურებას უწევს ადგილობრივ მუნიციპალიტეტებს უსასყიდლოდ და დაფინანსებას იღებს დამფუძნებლისგან, სახელმწიფოსგან, კაპიტალის შევსება ხდება ფულადი და არაფულადი შენატანის აქტივის სახით. კომპანიის კლიენტები ასევე არიან კერძო კომპანიები, თუმცა მათი რაოდენობა მცირეა და შესაბამისად უმნიშვნელოა სავაჭრო მოთხოვნების ოდენობა.

6. ფული და ფულის ეკვივალენტები

ფული და ფულის ეკვივალენტები	31-დეკ-2017	31-დეკ-2016
	ლარი	ლარი
ფული ბანკში მიმდინარე ანგარიშებზე	15,938,086	4,179,821
სულ	15,938,086	4,179,821

7. კრედიტორული დავალიანება

კრედიტორული დავალიანება	31-დეკ-2017	31-დეკ-2016
	ლარი	ლარი
სავაჭრო ვალდებულებები	210,574	290,442
სულ	210,574	290,442

ქვემოთ წარმოდგენილი ცხრილი მოიცავს სავაჭრო ვალდებულებების დეტალებს კრედიტორების მიხედვით, (5 ყველაზე მსხვილი კრედიტორი, ხოლო ყველა დანარჩენი წარმოდგენილია ერთად) და განმარტებულია მოკლედ თითოეულ კრედიტორთან არსებული ტრანზაქციების შინაარსი.

კრედიტორი	პროდუქცია/მომსახურების სახე	31-დეკ-2017
		ლარი
შპს სოკარ ჯორჯია პეტროლიუმ	საწვავის მიწოდება	53,334
შპს რომპეტროლ საქართველო	საწვავის მიწოდება	27,922
შპს სპეცინჟმენი	სამშენებლო სამუშაოები	25,752
შპს თენ	ოფისის იჯარა	24,516
შპს საბა ქონსტრაქშენ	მიწის სამუშაოები	22,651
სხვა	სხვადასხვა პროდუქცია და მომსახურება	56,399
სულ კრედიტორული დავალიანება		210,574

კრედიტორი	პროდუქცია/მომსახურების სახე	31-დეკ-2016
		ლარი
შპს შარა-გზამშენი	ნაგავსაყრელის დახურვის სამუშაოები	14,112
შპს თენ	ოფისის იჯარა	25,845
შპს მშენებელი	ნაგავსაყრელის სამუშაოები	27,823
შპს საბა ქონსტრაქშენ	მიწის სამუშაოები	101,060
შპს სოკარ ჯორჯია პეტროლიუმ	საწვავის მიწოდება	34,201
სხვა	სხვადასხვა პროდუქცია და მომსახურება	87,401
სულ კრედიტორული დავალიანება		290,442

8. წინასწარ გადახდილი / გადასახდელი გადასახადები

საქართველოს საგადასახადო კოდექსზე დაყრდნობით შესაძლებელია კომპანიამ განაცალკევოს გადახდილი და გადასახდელი გადასახადები როგორც მოცემულია ცხრილში:

გადასახადები:	31-დეკ-2017	31-დეკ-2016
	ლარი	ლარი
ჩასათვლელი დღგ Pl income tax	4,205,057	3,529,481
გადასახდელი საშემოსავლო გადასახადი	(2,353,830)	(1,686,055)
გადასახდელი ქონების გადასახადი	(1,359,589)	(812,345)
სულ	491,639	1,031,081

დღგ-ის ნაწილში(იხ. 2. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკა, 2.12 გადასახადები „ა“ დღგ) გაუმიჯნავ საქონელზე/მომსახურებაზე მიღებული დღგ-ის ჩათვლების საგადასახადო ორგანოების მიერ გადაანგარიშების შემთხვევაში აქტივის სახით დაფიქსირებული თანხა დაექვემდებარება შემცირებას გაუქმებული ჩათვლილი დღგ-ის ოდენობით.

თუმცა, კომპანიის მენეჯმენტის განცხადებით იმ საქონელზე/მომსახურებაზე მიღებული ჩათვლები, რომელთა გამოიჯნავ შეუძლებელია, იმდენად მცირეა, რომ აღნიშნული ოპერაციის შედეგად გაუქმებულ ჩათვლას არსებითი ეფექტი არ ექნება.

არარეზიდენტები პირების ნაწილში კომპანიის მენეჯმენტის განცხადებით მოძიებული იქნება შესაბამისი ქვეყნის რეზიდენტობის დამადასტურებელი სერტიფიკატები, რომელთა საფუძველზეც მოხდება ორმაგი დაბეგვრის შესახებ საერთაშორისო ხელშეკრულებით დადგენილი წესით არარეზიდენტი პირების საქართველოში დაბეგვრისგან გათავისუფლება.

9. ნაგავსაყრელის დახურვისა და დახურვის შემდგომი დანახარჯების ანარიცხები

კომპანია ნაგავსაყრელების საბოლოო დახურვისა და დახურვის შემდგომი ვალდებულებების სავარაუდო ღირებულებას ადგენს საოპერაციო სამსახურის თანამშრომლების, ინჟინრებისა და ბუღალტრების მიერ მიწოდებულ ინფორმაციაზე დაყრდნობით. შეფასებები ეფუძნება მენეჯმენტის ინტერპრეტაციებს მიმდინარე მოთხოვნებსა და მარეგულირებელ ცვლილებებზე და უახლოვდება რეალურ ღირებულებას. კომპანიას აქვს გეგმა ძველი ნაგავსაყრელების დახურვის განრიგთან დაკავშირებით. ნაგავსაყრელის დახურვის ფაქტიური დრო შესაძლოა განსხვავდებოდეს ამ ფინანსური ანგარიშგების შედგენისას გაკეთებულ გაანგარიშებაში გამოყენებული მონაცემებისგან. დღევანდელი დახურვის ხარჯის მომავალი ღირებულების განსაზღვრის მიზნებისთვის ფინანსურ ანგარიშგებაში მენეჯმენტმა წარმოადგინა ძველი ნაგავსაყრელების დახურვის დანახარჯები და მათი დახურვის ვადები. გაანგარიშებებში გამოყენებულია 11%-იანი განაკვეთი ნაგავსაყრელების დახურვის დანახარჯების მომავალი გადახდების მიმდინარე ღირებულების დასადგენად. მენეჯმენტი ვარაუდობს, რომ საშუალოდ ნაგავსაყრელების ტერიტორიის 80% უნდა დაიფაროს საბოლოო ფენით, რადგან ნაგავსაყრელების ტერიტორიის 20% გამოიყენება მომსახურების მიზნებისათვის (კადრების შენობა, ავტოფარეხი, გზა ა.შ)

ნაგავსაყრელებს დახურვის შემდგომაც ესაჭიროება გაუმჯობესება და მონიტორინგი. დახურვის შემდგომი დანახარჯები გამოანგარიშებულია თითოეული ნაგავსაყრელისათვის ინდივიდუალურად, სავარაუდოდ 30 წლის განმავლობაში, ესაა პერიოდი დაახლოებით რამდენიცაა საჭირო ნაგავსაყრელის დასახურად და განსაზღვრულია კომპანიის ტექნიკური დეპარტამენტის და კონსულტანტების მიერ. აღნიშნული დანახარჯების მიმდინარე ღირებულების გამოსაანგარიშებლად აღებული იქნა 11% დისკონტირების განაკვეთი.

2017 წელს მოხდა კომპანიის სააღრიცხვო პოლიტიკის ცვლილება ნაგავსაყრელის დახურვის შემდგომი ანარიცხების წარმოდგენის კუთხით. იმის გამო რომ ნაგავსაყრელების დახურვის და მათი შემდგომი მომსახურების პროცედურა იკავებს ძალიან დიდ პერიოდს, დისკონტირების შედეგად მიღებული და შემდგომში ფორმულით გამოთვლილი ხარჯების სანდოობა დაბალია, ამიტომ მოხდება ანარიცხების ყოველწლიური გადახედვა. კომპანიის მენეჯმენტის გადაწყვეტილებით სხვაობა საწყის ანარიცხებსა და მიმდინარე შეფასებას შორის აღირიცხება როგორც რეზერვი კომპანიის ბალანსის კაპიტალის მუხლში. 2017 წელს აღნიშნულმა სხვაობამ 2,446,922 ლარი შეადგინა და იგი აღრიცხულია კომპანიის ფინანსური მდგომარეობის უწყისის კაპიტალის ნაწილში როგორც სხვა რეზერვები და დაფინანსება.

ნაგავსაყრელის დახურვისა და დახურვის შემდგომი ანარიცხები მოიცავს:

	31-დეკ-17	31-დეკ-16
	ლარი	ლარი
საბალანსო ღირებულება 1 იანვარს	17,496,589	15,617,708
გაწეული დანახარჯები	(338,437)	(961,953)
დახურვის შემდგომი დანახარჯების ანარიცხების დისკონტის გამოთავისუფლება		2,840,834
საბალანსო ღირებულება 31 დეკემბერს	17,158,152	17,496,589

10. საწესდებო კაპიტალი

კომპანიის საწესდებო კაპიტალი განსაზღვრულია კომპანიის დამფუძნებლის მიერ (სახელმწიფო, წარმოდგენილი რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტროთი) და ფორმირებულია როგორც ფულადი სახის ასევე არაფულადი აქტივის სახით შენატანით. 2017 წლის 31 დეკემბრისათვის საწესდებო კაპიტალის დეტალები მოცემულია ცხრილში:

შენატანის სახე	31-დეკ-2017	31-დეკ-2016
	ლარი	ლარი
ფულადი სახით შენატანი	67,188,000	40,188,000
არაფულადი აქტივის სახით შენატანი (ძირითადად მიწა)	15,953,348	15,917,511
უსასყიდლოდ გადაცემული აქტივების შესაბამისი კაპიტალის შემცირება	(445,844)	
სულ	82,695,504	56,105,511

2016 წლის განმავლობაში შპს „მყარი ნარჩენების მართვის კომპანია“ საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტროსაგან მიიღო 7 მილიონი ლარი კაპიტალის შესავსებად. შესაბამისად ბრძანება საწესდებო კაპიტალის შევსებაზე გამოიცა 2017 წლის იანვარში. ხსენებული ბრძანება გამოცემული რომ ყოფილიყო 2016 წლის დეკემბერში, მაშინ კომპანიის საწესდებო კაპიტალი იქნებოდა 63,105,511 ლარი და არა 56,105,511 ლარი, შესაბამისად მიმდინარე ვალდებულებები იქნებოდა 290,422 ლარი და არა 7,290,422 ლარი, როგორც ნაჩვენებია ფინანსური ანგარიშგებაში 2016 წლის ბოლოს მდგომარეობით. ამ გარემოებიან გამომდინარე ჩვენ საწესდებო კაპიტალის შევსების ფულადი თანხა დავაფიქსირეთ 27 მილიონი ლარის ოდენობით და არა 20 მილიონი როგორც ჩანს ფულადი სახსრების მოძრაობის უწყისში.

11. შემოსავალი

საანგარიშგებო პერიოდის განმავლობაში კომპანია მომსახურებას უწევს ადგილობრივ მუნიციპალიტეტებს უსასყიდლოდ და დაფინანსებას იღებდა დამფუძნებლისგან, სახელმწიფოსგან, კაპიტალის შევსება ხდებოდა ფულადი და არაფულადი შენატანის სახით. 2017 წელს მიღებულია შემოსავალი კერძო კომპანიებისგან, კომპანიამ კერძო ბიზნესის მომსახურების გაწევა 2014 წლიდან დაიწყო, თუმცა აღნიშნული შემოსავლის ოდენობა უმნიშვნელოა და მომავალი პერიოდებისათვის არ არის მოსალოდნელი რომ შემოსავალი მნიშვნელოვნად გაიზრდება.

12. სასესიო დანახარჯები

საქართველოს ფინანსთა სამინისტროსა და კომპანიას შორის გაფორმდა ქვე-სასესიო ხელშეკრულება და ხელი მოეწერა 2014 წლის ივნისში რის თანახმადაც კომპანია მიიღებს 20 მლნ ევროს სესხს ქუთაისის მყარი ნარჩენების პროექტთან დაკავშირებით. სესხის წლიური საპროცენტო განაკვეთია 1,9%.

2015 წლის ნოემბერში ხელი მოეწერა ქვე-სასესიო ხელშეკრულებას საქართველოს ფინანსთა სამინისტროსა და კომპანიას შორის რომლის თანახმადაც კომპანია მიიღებს სესხს 4.3 მილიონი ევროს ოდენობით ქვემო ქართლის მყარი ნარჩენების პროექტთან დაკავშირებით.

13. მნიშვნელოვანი განუსაზღვრელობები, ვალდებულებები და საოპერაციო რისკები

13.1 გადასახადები

საქართველოს საგადასახადო, სავალუტო და საბაჟო კანონმდებლობაში არის არაერთმნიშვნელოვანი დებულებები, რომლებიც ტოვებს მათი სხვადასხვაგვარი ინტერპრეტირების შესაძლებლობას და ამავე დროს, ეს კანონმდებლობა ხშირი ცვლილებების საგანია. აღნიშნული კანონმდებლობის მოთხოვნების მენეჯმენტის მიერ მიღებული ინტერპრეტაცია შეიძლება ეჭვქვეშ დადგეს ან არასწორად იქნას მიჩნეული შესაბამისი მარეგულირებელი ორგანოების მიერ. დასაშვებია, რომ საგადასახადო ორგანოები უფრო ხისტად დაიცავენ კანონმდებლობის მოთხოვნების საკუთარ ინტერპრეტაციას. შედეგად, შესაძლოა დარიცხულ იქნას მნიშვნელოვანი დამატებითი გადასახადები, ჯარიმები და პროცენტები. თუმცა, ხელმძღვანელობა დარწმუნებულია, რომ მათ მიერ გამოყენებული საგადასახადო ინტერპრეტაციები გონივრული, სამართლიანი და სწორია და კომპანია არ დგას დამატებითი გადასახადებისა თუ ჯარიმების დარიცხვის რისკის წინაშე.

13.2 გარემოსდაცვითი საკითხები

საქართველოს მყარი ნარჩენების მართვის კომპანია რეგულირდება სამართლებრივი მოთხოვნებით, რომლებიც გვხვდება სხვადასხვა კანონებსა და საკანონმდებლო აქტებში. საკანონმდებლო აქტების უმრავლესობა წინააღმდეგობაში მოდის არსებულ რეალობასთან. გარემოსდაცვითი კანონმდებლობის მომავალმა განვითარებამ შესაძლოა გამოიწვევს კომპანიის საქმიანობის უფრო მკაცრი რეგულირება და საჭირო გახდეს მეტი ინვესტიციის ჩადება გარემოს დაცვის ტექნოლოგიებში. ის ნაგავსაყრელები, რომლებსაც ფლობს კომპანია, შორსაა დამაკმაყოფილებელი მდგომარეობისგან და უფრო მკაცრი კანონმდებლობა სავარაუდოდ, გამოიწვევს მნიშვნელოვან ჯარიმებს ადგილობრივ გარემოზე ზემოქმედებისთვის. თუმცა, ხელმძღვანელობა დარწმუნებულია, რომ ამ მხრივ არსებითი ჯარიმები არ არის მოსალოდნელი.

13.3 ვალდებულებები

როგორც ზემოთ უკვე აღვნიშნეთ, კომპანიას აქვს მნიშვნელოვანი ფინანსური ვალდებულებები, რომლებიც უკავშირდება საბოლოო დახურვისა და დახურვის შემდგომ დანახარჯებს. კომპანიამ შექმნა ანარიცხები ამ ხარჯებთან დაკავშირებით, მაგრამ მენეჯმენტს შეეძლო შეეცვალა ეს ანარიცხები. მარეგულირებელი ცვლილებები, რომლებიც მოსალოდნელია, რომ შემდგომ წლებში სწრაფად განვითარდება საქართველოში, დააჩქარებს ან გაზრდის ზემოაღნიშნულ ხარჯებს და კომპანიის ხარჯი ამჟამინდელ ანარიცხებთან შედარებით არსებითად მეტი იქნება.

13.4 საკუროსო სხვაობის რისკი

კომპანია საანგარიშგებო პერიოდში თითქმის ყველა ოპერაციას ეროვნულ ვალუტაში ახორციელებდა და ბალანსშიც არავითარი მნიშვნელოვანი უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული მუხლები არ აქვს, ამდენად კომპანია რაიმე მნიშვნელოვან სავალუტო რისკს არ ექვემდებარება.

13.5 ლიკვიდურობის რისკი

ლიკვიდურობის რისკი ზოგადად შეიძლება განსაზღვრულ იქნეს როგორც აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობის შეუსაბამობა, როდესაც კომპანიას არ აქვს საკმარისად ლიკვიდური აქტივები, რომ მოთხოვნილ ვადებში დაფაროს არსებული ვალდებულებები. საანგარიშო პერიოდის ბოლოს კომპანიას საკმარის დიდი ოდენობის ფულადი სახსრები აქვს საბანკო ანგარიშებზე, ხოლო მისი მიმდინარე ვალდებულებები მიმდინარე აქტივებთან შედარებით აშკარად უმნიშვნელოა, ამავე დროს მენეჯმენტი დარწმუნებულია, რომ კომპანიის მფლობელი, სახელმწიფო, უზრუნველყოფს ლიკვიდურ სახსრებს კომპანიისათვის თუკი ამის საჭიროება დადგება. ამდენად კომპანია რაიმე მნიშვნელოვანი ლიკვიდურობის რისკის წინაშე ბალანსის თარიღისათვის არ დგას.

14. ბალანსის თარიღის შემდგომი მოვლენები

ბალანსის თარიღის შემდგომ ადგილი არ ჰქონია ისეთ მნიშვნელოვან მოვლენებს, რომლებიც გამოიწვევდა დამატებით შესწორებებს და ცვლილებებს მოცემულ ფინანსურ ანგარიშგებაში.

15. საწარმოს ფუნქციონირების უწყვეტობის განხილვა

ფინანსური ანგარიშგება მომზადდა საწარმოს უწყვეტობის პრინციპზე დაყრდნობით, რომელიც ითვალისწინებს აქტივების რეალიზაციასა და ვალდებულებების დაფარვას კომპანიის ფუნქციონირების ნორმალურ პირობებში.

საანგარიშგებო პერიოდების განმავლობაში კომპანიის რეალიზაციიდან მიღებული შემოსავალი ძალიან მცირეა იმისთვის რომ უზრუნველყოს კომპანიის ფუნქციონირება. კომპანია მთლიანად დამოკიდებულია მთავრობის შენატანებზე. მენეჯმენტი დარწმუნებულია, რომ კომპანია ახლო მომავალშიც განაგრძობს თავის საქმიანობას სახელმწიფოს მხარდაჭერით, რადგან იგი ემსახურება მნიშვნელოვან საზოგადოებრივ ინტერესს, რომელიც მუდმივად უნდა გაგრძელდეს.

მნიშვნელოვანი საკითხების, მათ შორის, შიდა კონტროლის სისტემაში გამოვლენილი მნიშვნელოვანი ნაკლოვანებების შესახებ.

შპს „ფი-ქეი-ეფ ჯორჯია“

თარიღი: 30 მარტი, 2018 წ.

PKF Georgia LLC is a member firm of the PKF International Limited family of legally independent firms and does not accept any responsibility or liability for the actions or inactions of any individual member or correspondent firm or firms. Neither the other member firms nor the correspondent firms of the network nor PKF International Limited is responsible or accepts liability for the work or advice which PKF Georgia LLC provides to its clients.

PKF Georgia LLC 61, D. Aghmashenebeli Ave., Tbilisi, 0102, Georgia
Tel: +995 322 243 030 | 243 031 Fax: +995 322 935 794 E-Mail: pkf@pkfgeorgia.com Web: www.pkfgeorgia.com

ფინანსური ანგარიშგებები

შ.პ.ს მყარი ნარჩენების მართვის კომპანია
ფინანსური მდგომარეობის უწყისი

	შენ.	31-დეკ-2017	31-დეკ-2016
გრძელვადიანი აქტივები			
ძირითადი საშუალებები	4	19,895,284	19,768,309
არამატერიალური აქტივები		67,712	51,993
გრძელვადიანი აქტივების შესაძენად გადახდილი ავანსები		5,587,972	86,293
სულ გრძელვადიანი აქტივები		25,550,969	19,906,595
მიმდინარე აქტივები			
წინასწარ გადახდილი გადასახადები	8	491,639	1,031,081
მარაგები		357,241	533,115
მოთხოვნები და გადახდილი ავანსები	5	174,438	158,932
სხვა მოკლევადიანი მოთხოვნები	5	5,934	2,217
ფული და ფულის ეკვივალენტები	6	15,938,086	4,179,821
სულ მიმდინარე აქტივები		16,967,337	5,905,167
სულ აქტივები		42,518,306	25,811,762
ვალდებულებები და კაპიტალი			
მიმდინარე ვალდებულებები			
კრედიტორული დავალიანება	7	210,574	290,551
ვალდებულებები კაპიტალის შევსებაზე			7,000,000
სულ მიმდინარე ვალდებულებები		210,574	7,290,551
გრძელვადიანი ვალდებულებები			
სესხები		3,963,130	712,742
ნაგავსაყრელების დახურვის და დახურვის შემდგომი დანახარჯების ანარიცხები	9	17,158,152	17,496,589
სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები		21,121,282	18,209,331
კაპიტალი			
საწესდებო კაპიტალი	10	82,695,504	56,105,511
აკუმულირებული მოგება (ზარალი)	10	(55,793,632)	(45,946,110)
მიმდინარე პერიოდის მოგება (ზარალი)		(8,162,344)	(9,847,521)
სხვა რეზერვები და დაფინანსება	9	2,446,922	-
სულ კაპიტალი		21,186,450	311,880
სულ ვალდებულებები და კაპიტალი		42,518,306	25,811,762

შ.პ.ს მყარი ნარჩენების მართვის კომპანია
სრული შემოსავლების ანგარიშგება

	შენ.	2017 წელი	2016 წელი
შემოსავლები			
შემოსავალი რეალიზაციიდან	11	402,167	370,144
ძირითადი საშუალებების გასვლის შედეგი		68,010	-
სხვა შემოსავალი		47,415	136,315
სულ შემოსავალი		517,592	506,459
ხარჯები			
ხელფასები		3,470,146	3,877,299
ნაგავსაყრელების მოვლა-მომსახურების ხარჯები		1,268,157	827,192
ცვეთა და ამორტიზაცია		1,698,132	1,693,274
დიზაინის და საკონსულტაციო ხარჯები		88,427	240,557
მძიმე ტექნიკისა და დანადგარების შეკეთება და რემონტი		212,929	152,922
ოფისის იჯარა		224,231	213,234
საწვავი და ტრანსპორტირება		276,574	145,995
მივლინებები		31,173	24,998
უნიფორმები და აღჭურვილობა		51,806	30,143
კომუნალური და საკომუნიკაციო		119,658	116,757
მარკეტინგული ხარჯები		22,304	24,908
წარმომადგენლობითი ხარჯები		7,427	4,170
ქონების გადასახადის ხარჯი		547,244	506,273
ბანკის საკომისიო		3,143	4,376
საკანცელარიო ხარჯები		6,781	5,738
სხვა საერთო ხარჯები		66,889	52,879
კურსის ცვლილებით მიღებული მოგება (ზარალი)		1,642	-
სულ ხარჯები		8,093,381	7,920,718
საპროცენტო შემოსავალი საბანკო დეპოზიტებიდან		433,967	729,842
სასესხო ხარჯები	12	273,917	322,271
ნაგავსაყრელების დახურვის და დახურვის შემდგომი დანახარჯების ანარიცხების ცვლილება			2,840,834
მოგება / (ზარალი) დაბეგვრამდე		(7,415,738)	(9,847,521)
მოგების გადასახადის შემოსავალი / (ხარჯი)		-	-
წმინდა მოგება		(7,415,738)	(9,847,521)
სხვა საერთო შემოსავალი / (ხარჯი)		(746,606)	-
სრული შემოსავალი / (ხარჯი)		(8,162,344)	(9,847,521)

შ.პ.ს მყარი ნარჩენების მართვის კომპანია
ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება

	2017 წელი	2016 წელი
ფულადი ნახადები საოპერაციო საქმიანობიდან		
კლიენტებისგან მიღებული ფული	482,543	388,245
საქონელსა და მომსახურებაზე გადახდილი ფული	(1,734,478)	(87,453)
გადახდილი ხელფასები	(2,767,825)	(3,079,973)
ბანკის საკომისიო	(3,143)	(4,376)
საპროცენტო შემოსავალი საბანკო დეპოზიტებიდან	433,967	729,842
წმინდა საოპერაციო ფულადი ნაკადები	(3,588,936)	(2,053,714)
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან		
ძირითადი საშუალებების შესაძენად გადახდილი თანხა	(3,633,745)	(9,115,426)
წმინდა საინვესტიციო ფულადი ნაკადები	(3,633,745)	(9,115,426)
ფულადი ნაკადები საფინანსო საქმიანობიდან		
კაპიტალის შევსება	20,000,000	7,000,000
სესხებთან დაკავშირებული ხარჯები	(1,020,523)	(202,129)
წმინდა ფულადი ნაკადები საფინანსო საქმიანობიდან	18,979,477	6,797,871
წმინდა ცვლილება ფულად სახსრებში	11,756,796	(4,371,269)
<i>ფულადი სახსრები პერიოდის დასაწყისში</i>	<i>4,179,821</i>	<i>8,551,090</i>
<i>მოგება / (ზარალი) კურსთაშორის სხვაობიდან</i>	<i>1,468</i>	
ფულადი სახსრები პერიოდის ბოლოს	15,938,086	4,179,821

შ.პ.ს მყარი ნარჩენების მართვის კომპანია
 კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგება

შენ.	საწესდებო კაპიტალი	აკუმულირებული მოგება / (ზარალი)	სულ
	ლარი	ლარი	ლარი
ნაშთი 31/12/2015	55,342,012	(45,946,111)	9,395,901
კაპიტალში შენატანები წმინდა მოგება / (ზარალი)	763,500	(9,847,521)	763,500 (9,847,521)
ნაშთი 31/12/2016	56,105,511	(55,793,632)	311,879
კაპიტალში შენატანები წმინდა მოგება / (ზარალი)	26,589,993	(8,162,344)	26,589,993 (8,162,344)
სხვა რეზერვები და დაფინანსება	9		2,446,922
ნაშთი 31/12/2017	85,142,426	(63,955,976)	21,186,450

შპს „საქართველოს მყარი ნარჩენების მართვის კომპანია“

მმართველობის ანგარიშგება

2017 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისათვის

და

დამოუკიდებელი აუდიტორების მოსაზრება

შპს „საქართველოს მყარი ნარჩენების მართვის კომპანია“

შინაარსი

დამოუკიდებელი აუდიტორის მოსაზრება	3
შპს “ საქართველოს მყარი ნარჩენების მართვის კომპანიის” ისტორია, დამფუძნებლები და მმართველობა	4
შპს “ საქართველოს მყარი ნარჩენების მართვის კომპანიის” საქმიანობის აღწერა და ძირითადი მაჩვენებლები	5
შპს “ საქართველოს მყარი ნარჩენების მართვის კომპანიის” განვითარების გეგმები	9
ანგარიშგების ბოლო გვერდი	11

შპს „საქართველოს მყარი ნარჩენების მართვის კომპანიის“ მფლობელებს და ხელმძღვანელობას:

მმართველობითი ანგარიშგების აუდიტის დასკვნა

მოსაზრება მმართველობის ანგარიშგებაზე

ჩვენი აზრით, მმართველობის ანგარიშგების კანონით განსაზღვრული ნაწილები შეესაბამება ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ კანონის მოთხოვნებს, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით.

მოსაზრების საფუძველი

ჩვენმა კომპანიამ ჩაატარა შპს „საქართველოს მყარი ნარჩენების მართვის კომპანიის“ თანმხლები 2017 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის მმართველობის ანგარიშგების შემოწმება. შპს „საქართველოს მყარი ნარჩენების მართვის კომპანიის“ მენეჯმენტი სრულად პასუხისმგებელია კომპანიის მმართველობის ანგარიშის მომზადებაზე საქართველოს ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ კანონის შესაბამისად.

შპს „ფი-ქეი-ეფ ჯორჯია“-მ ჩაატარა შემოწმება ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის შესაბამისად.

აღნიშნული კანონის შესაბამისად საჭიროა კომპანიის მმართველობის ანგარიშგების აუდიტის დაგეგმვა და შესრულება გონივრული გარანტიების მისაღებად, თუ რამდენად შეესაბამება კომპანიის მმართველობის ანგარიშგება მოთხოვნილ სტანდარტებს, ფინანსურ ანგარიშგებას, აუდიტის შედეგებს, მთლიანობაში რამდენად სათანადოდ ასახავს კომპანიის პოზიციას და წარმოაჩენს მომავალი განვითარების შესაძლებლობებსა და რისკებს.

ჩვენ დამოუკიდებლები ვართ კომპანიისგან ბუღალტერთა ეთიკის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს „პროფესიონალი ბუღალტრების ეთიკის კოდექსის“ შესაბამისად. გარდა ამისა, შევასრულეთ აღნიშნული კოდექსით გათვალისწინებული სხვა ეთიკური ვალდებულებებიც. ჩვენ ვთვლით, რომ ჩვენს მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოთქმისთვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად.

გარიგების პარტნიორი

დავით გვეტაძე

შპს „ფი-ქეი-ეფ ჯორჯია“

3 დეკემბერი 2018 წელი

1. შპს “საქართველოს მყარი ნარჩენების მართვის კომპანია”-ს ისტორია, დამფუძნებლები და მმართველობა

შპს საქართველოს მყარი ნარჩენების მართვის კომპანია (კომპანია) რეგისტრირებულია საქართველოში, როგორც შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება. კომპანიის ბიზნეს მისამართი არის თბილისი, ა. პოლიტკოვსკაიას ქუჩა #10 და იურიდიული მისამართია თბილისი, ვაკე-საბურთალოს რაიონი, ალ. ყაზბეგის გამზირი #12. კომპანია დაფუძნდა 2012 წლის 24 აპრილს საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების მინისტრის №1-1/1045 ბრძანების საფუძველზე. კომპანიის 100% წილის მფლობელია სახელმწიფო, საქართველოს პრეზიდენტის №10/05/02 განკარგულების საფუძველზე, კომპანია 100%-იანი წილის მართვის უფლებით გადაეცა საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტროს.

კომპანიის ძირითად ფუნქციას წარმოადგენს არსებული მუნიციპალური ნაგავსაყრელების ეტაპობრივი დახურვა და ახალი ევროსტანდარტების შესაბამისი რეგიონული ნაგავსაყრელების მშენებლობა. კომპანია მართავს 54 ნაგავსაყრელს ქვეყნის მასშტაბით (ქ. თბილისისა და აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის გარდა).

კომპანიის 100% წილის მფლობელი სახელმწიფოა და მისი საქმიანობა არ წარმოადგენს მთლიანად კომერციულ ინტერესს, არამედ მიზნად ისახავს ემსახუროს საზოგადოებრივ ინტერესს. ფინანსური თვალსაზრისით ეს გულისხმობს რომ, მაშინაც კი როდესაც კომპანია არ გამოიმუშავებს შემოსავალს და ზარალის მომტანია, სახელმწიფო გააგრძელებს მის მხარდაჭერას და შესაბამისად კომპანია გააგრძელებს საქმიანობას.

2. შპს „საქართველოს მყარი ნარჩენების მართვის კომპანია“-ს საქმიანობის აღწერა და ძირითადი მაჩვენებლები

როგორც უკვე ვთქვით, კომპანია ახორციელებს მყარი საყოფაცხოვრებო ნარჩენების განთავსების პოლიგონებისა და ნარჩენების დაგამტვირთი სადგურების მართვას მთელი საქართველოს მასშტაბით, გარდა ქ. თბილისისა და აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკისა. მყარი ნარჩენების შეგროვება და ტრანსპორტირება პოლიგონამდე(გარდა გადამტვირთი სადგურებიდან პოლიგონამდე ტრანსპორტირების) არ წარმოადგენს კომპანიის საქმიანობის ნაწილს, საქართველოს კანონმდებლობის თანახმად აღნიშნულ საქმიანობას ახორციელებენ ადგილობრივი მუნიციპალიტეტები. კომპანიის ძირითადი კლიენტები არიან ადგილობრივი მუნიციპალიტეტები. წარმოდგენილ პერიოდებში კომპანია მუნიციპალიტეტებს უსასყიდლოდ უწევდა მომსახურებას. კომპანიის კლიენტები ასევე არიან კერძო კომპანიები, რომლებსაც აქვთ საწარმოო ნარჩენები. საანგარიშო პერიოდის განმავლობაში კომპანია იღებდა შემოსავალს აღნიშნული კომპანიებიდან, თუმცა კერძო კომპანიებიდან მიღებული შემოსავალი და ნარჩენების მოცულობა არის უმნიშვნელო.

ანგარიშგების თარიღისათვის კომპანიის საკუთრებას წარმოადგენს 54 ნაგავსაყრელი. დღემდე კომპანიის მიერ დაიხურა 23 და კეთილმოეწყო 31 არსებული ნაგავსაყრელი და აშენდა 5 ნარჩენების გადამტვირთი სადგური. ქ.რუსთავში მდებარე ახალი პოლიგონის გარდა ყველა დანარჩენი არსებული ნაგავსაყრელი არის ძველი, რომლებიც გამოიყენება 10-60 წელია. კომპანია გეგმავს დახუროს ყველა ძველი ნაგავსაყრელი 2023 წლისთვის (2015 წელს მიღებული ნარჩენების მართვის კოდექსის შესაბამისად) და მოაწყოს ახალი ევროსტანდარტების შესაბამისი რეგიონული პოლიგონები.

2015 წლის 15 იანვრიდან ძალაში შევიდა საქართველოს პარლამენტის მიერ დამტკიცებული „ნარჩენების მართვის კოდექსი“. ახალი კანონის მიზანია, ნარჩენების მართვის სფეროში სამართლებრივი საფუძვლების შექმნა ისეთი ღონისძიებების დანერგვისთვის, რომლებიც ხელს შეუწყობენ ნარჩენების წარმოქმნის პრევენციას, ხელახალი გამოყენების ზრდას, ნარჩენების გარემოსთვის უსაფრთხო გზით დამუშავებას და მათ უსაფრთხო განთავსებას. „ნარჩენების მართვის კოდექსი“ ითვალისწინებს ნარჩენების მართვის თანამედროვე მიდგომებისა და ევროპული სტანდარტების დანერგვას საქართველოში.

გარდა ეროვნული კანონმდებლობისა, ნარჩენების მართვა რეგულირდება საერთაშორისო კონვენციებით, რომლის მონაწილეცაა საქართველო. ეს კონვენციებია: ბაზელის კონვენცია სახიფათო ნარჩენების ტრანსსასაზღვრო გადაზიდვებსა და მათ განთავსებაზე კონტროლის შესახებ, სტოკჰოლმის კონვენცია მდგრადი ორგანული დამაბინძურებლის შესახებ, როტერდამის კონვენცია ცალკეული საშიში ქიმიური ნივთიერებებითა და პესტიციდებით საერთაშორისო ვაჭრობის შესახებ და გაეროს ეკონომიკური კომისიის კონვენცია გარემოსდაცვით საკითხებთან დაკავშირებული ინფორმაციის ხელმისაწვდომობის, გადაწყვეტილებების მიღების პროცესში საზოგადოების მონაწილეობისა და ამ სფეროში მართლმსაჯულების საკითხის შესახებ (ორჰუსის კონვენცია).

კომპანიის მიზანს წარმოადგენს არასახიფათო ნარჩენების ნაგავსაყრელების მოწყობა, მართვა და დახურვა, ასევე ნარჩენების გადამტვირთი სადგურების მოწყობა, მართვა და თანამედროვე სანიტარული ნაგავსაყრელების ამოქმედება, რომელიც დაკავშირებულია მასშტაბური ინვესტიციების განხორციელებასთან. აღნიშნული მიმართულებით კომპანიის საქმიანობა ითვალისწინებს, როგორც სახელმწიფო, ასევე საერთაშორისო დონორ ორგანიზაციებთან მჭიდრო თანამშრომლობას დაფინანსების მოძიების მიზნით.

კომპანია, ნარჩენების განთავსების და გადამუშავების შედეგად გარემოზე და ადამიანზე ზემოქმედების შემცირების მიზნით, საქართველოს რეგიონებში ნერგავს მყარი საყოფაცხოვრებო ნარჩენების მართვის მაღალ სტანდარტებს და ქმნის მოსახლეობისა და ეკოსისტემისათვის უსაფრთხო, რეგიონული სანიტარული ნაგავსაყრელების ოპერირების ნორმების შესაბამის სისტემებს.

შპს “საქართველოს მყარი ნარჩენების მართვის კომპანიის“ დაქვემდებარებაში მყოფ საქართველოში არსებულ ნაგავსაყრელებზე ხორციელდება საყოფაცხოვრებო, მუნიციპალური და ზოგიერთი სახის სპეციფიური მყარი ნარჩენის მიღება, გარდა სახიფათო რადიაციული, სამედიცინო თუ სამხედრო ნარჩენებისა. ნარჩენების შეტანა ხდება როგორც მუნიციპალიტეტების, ასევე სხვა ცალკეული იურიდიული და ფიზიკური პირების მიერ.

განთავსების საფასურს იხდიან მხოლოდ ის ფიზიკური და იურიდიული პირები, რომელთა მიერ წარმოქმნილი ნარჩენების შეგროვება არ შედის მუნიციპალიტეტის კომპეტენციაში. სხვადასხვა სახეობის ნარჩენის გადასახადი განსაზღვრულია წონის მიხედვით. იმ ნაგავსაყრელებზე სადაც არ არის დამონტაჟებული სასწორი, განსაზღვრა ხდება მოცულობის წონაში გადაანგარიშებით.

არსებული მდგომარეობით, ტარიფები განსაზღვრული არ არის მუნიციპალიტეტებისთვის და კომპანიის ხარჯების სუბსიდირება ხორციელდება სახელმწიფო ბიუჯეტიდან. გრძელვადიან პერსპექტივაში დაგეგმილია განთავსების მომსახურების გაწევის ტარიფების შემუშავება, სადაც ნარჩენების ყველა შემომტანი, მათ შორის მუნიციპალიტეტი, გადაიხდის განთავსების საფასურს ნარჩენების წონის, მოცულობის, ტიპისა თუ შემადგენლობის მიხედვით.

ქ. რუსთავის ნაგავსაყრელი აღჭურვილია ნარჩენების დამხარისხებელი საამქროთი. ნარჩენების დამხარისხებელ ნაგებობაში, სპეციალურ ხაზზე, ხდება მიღებული ნარჩენებიდან რეციკლირებადი ფრაქციის გამოყოფა და შენახვა მათ გაყიდვამდე.

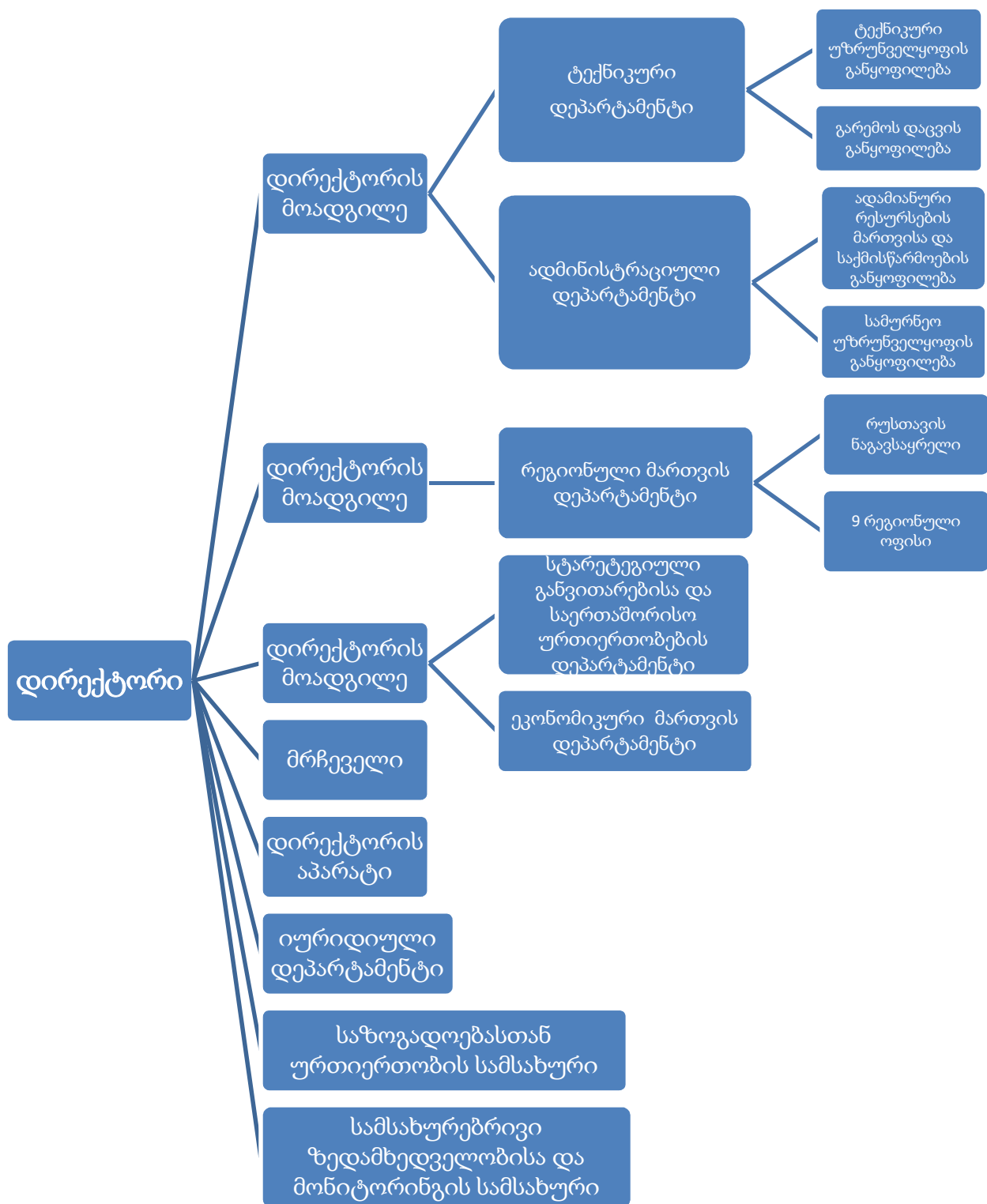
შემდგომი რეალიზაციის მიზნით, ხდება ისეთი ტიპის ნედლეულის ამოღება, როგორებიცაა პეტი, პლასტმასა (პეტის გარდა), მუყაო, ფერადი და შავი ლითონი და სხვა. დანარჩენი (არარეციკლირებადი) ნარჩენი ტრანსპორტირდება ნარჩენების განთავსების ნაწილში, სადაც ხდება მისი შემჭიდროება ბულდოზერის მეშვეობით და მიწით დაფარვა.

თავისი საქმიანობის მართვისას კომპანიის მმართველობა ეფუძნება ვერტიკალურ ორგანიზაციულ სტრუქტურას, რომელსაც ხელმძღვანელობს დირექტორი. იგი

განსაზღვრავს კომპანიის საქმიანობის ეკონომიკურ-ფინანსურ, პროგრამულ და ორგანიზაციულ-სტრუქტურულ მიმართულებებს და ახორციელებს კომპანიის მიმდინარე ხელმძღვანელობას. დირექტორს თანამდებობაზე ნიშნავს და ათავისუფლებს საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის მინისტრი. კომპანიის დირექტორს ყავს სამი მოადგილე, რომლებიც კომპანიის საქმიანობის ცალკეულ მიმართულებებს უძღვებიან.

დღეისათვის კომპანიაში 289 თანამშრომელი ირიცხება (აქედან ცენტრალურ ოფისში დასაქმებულია 58 თანამშრომელი, ხოლო დანარჩენები დასაქმებულნი არიან უშუალოდ რეგიონულ ოფისებში და მუნიციპალურ პოლიგონებზე) . გასათვალისწინებელია ის ფაქტი, რომ კომპანია გეგმავს გაზარდოს ოპერაციები და მომავალში მოხდება პერსონალის რაოდენობის ზრდაც.

კომპანიის სტრუქტურა ქვემოთ არის მოყვანილი:

3. კომპანიის განვითარების გეგმები

თავისი ფუნქციების ჯეროვნად შესასრულებლად კომპანიამ შეიმუშავა საშუალო ვადიანი განვითარების გეგმა რომელიც 2017 – 2023 წლებზეა გათვლილი. აღნიშნული გეგმების განხორციელებისათვის კომპანია მოიზიდავს დაფინანსებას არა მარტო სახელმწიფო სტრუქტურებიდან არამედ საერთაშორისო ორგანიზაციებიდანაც.

საქართველოს მყარი ნარჩენების მართვის კოდექსის შესაბამისად, 2023 წლის ბოლომდე, ქვეყნის მასშტაბით დაგეგმილია არსებული მუნიციპალური ნაგავსაყრელების ეტაპობრივი დახურვა და 8-10 ახალი ევროსტანდარტების შესაბამისი რეგიონული ნაგავსაყრელის მოწყობა (თბილისის და რუსთავის ნაგავსაყრელების ჩათვლით). კომპანიის მიმდინარე და დაგეგმილი რეგიონული ნაგავსაყრელის მშენებლობის პროექტები:

რეგიონული პოლიგონი	მშენებლობის პერიოდი
იმერეთი და რაჭა-ლეჩხუმი ქვემო სვანეთი	2018 – 2020
ქვემო ქართლი	2020 – 2021
კახეთი	2020 – 2022
სამეგრელო და ზემო სვანეთი	2020 – 2022
შიდა ქართლი, მცხეთა-მთიანეთი და სამცხე-ჯავახეთი	2022 – 2023

ქვემოთ მოყვანილია კომპანიის მიერ ჩამოყალიბებული რამოდენიმე ძირითადი მიმართულება.

ბ საქართველოში მყარი ნარჩენების მართვა

ქვეპროგრამის აღწერა და მიზანი: არასახიფათო ნარჩენების ნაგავსაყრელების მოწყობა და საყოფაცხოვრებო ნარჩენების გადამუშავება-უტილიზაცია მუნიციპალიტეტებში (გარდა ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტისა და აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკისა). კომპანიის საკუთრებაში გადმოცემული პოლიგონების სანიტარული წესებისა და ნორმების შესაბამისად მოწყობა-ექსპლუატაცია, საპროექტო და სახარჯთაღრიცხვო დოკუმენტაციის შედგენა და შესაბამისი სამშენებლო სამუშაოების წარმოება და მათი ეტაპობრივი დახურვა.

ჟ ქუთაისის მყარი ნარჩენების ინტეგრირებული მართვის პროექტი

პროექტის აღწერა და მიზანი: იმერეთში ახალი ევროსტანდარტების შესაბამისი რეგიონული სანიტარული ნაგავსაყრელის მოწყობა, რომელიც მოემსახურება იმერეთისა და რაჭა-ლეჩხუმი - ქვემო სვანეთის რეგიონებს. ასევე, გადამტვირთი სადგურების მოწყობა და ქუთაისის მოქმედი ნაგავსაყრელის დახურვა. პროექტი ითვალისწინებს მყარი ნარჩენების ინტეგრირებული მართვის სისტემის დანერგვას იმერეთისა და რაჭა-ლეჩხუმი - ქვემო სვანეთის რეგიონებში. პროექტი ასევე მოიცავს ნარჩენების მოგროვების,

ასევე მუნიციპალიტეტებისთვის ქუჩების დასუფთავების სისტემის გაფართოებასა და გაუმჯობესებას, ნარჩენების გადაზიდვის განახლებული სისტემის დანერგვას.

პროექტის საერთო ბიუჯეტი შეადგენს 26 მილიონ ევროს. მათ შორის:

- სესხი - 20 მილიონი ევრო
- გრანტი - 2 მილიონი ევრო (ევროკავშირის სამეზობლო საინვესტიციო ფონდი - NIF)
- ადგილობრივი კონტრიბუცია - 4 მილიონი ევრო

განხორციელების ვადები: 2015-2020

) ქვემო ქართლის ნარჩენების მართვის პროექტი

პროექტის აღწერა და მიზანი: ქვემო ქართლის ნარჩენების მართვის პროექტი გულისხმობს მყარი ნარჩენების მართვის გარემოსა და ადამიანის ჯანმრთელობისათვის უსაფრთხო ინტეგრირებული სისტემის განვითარების ხელშეწყობას ქვემო ქართლის რეგიონში. პროექტის მიზანია ქვემო ქართლის ახალი რეგიონული სანიტარული ნაგავსაყრელის მშენებლობა, რომელიც მოემსახურება ქვემო ქართლის 5 მუნიციპალიტეტს (წალკა, დმანისი, თეთრიწყარო, მარნეული, ბოლნისი) და მოხდება მათი აღჭურვა აუცილებელი ტექნიკური საშუალებებით.

პროექტის საერთო ღირებულება/ბიუჯეტი შეადგენს 12,3 მილიონ ევროს. აქედან:

- სესხი - 7 მილიონი ევრო
- კაპიტალური გრანტი - 3 მილიონი ევრო
- ტექნიკური თანამშრომლობის გრანტი - 1,1 მილიონი ევრო.
- სავარაუდო ადგილობრივი კონტრიბუცია – 1,2 მილიონი ევრო.

სესხი და კაპიტალური გრანტი იყოფა ორ ტრანშად:

ტრანში 1: სესხი 4,3 მლნ ევრო და გრანტი 1,8 მლნ ევრო, რომელიც ითვალისწინებს ნაგავსაყრელის მშენებლობას, ნაგავსაყრელის ოპერირებისთვის აუცილებელი აღჭურვილობის/დანადგარების შეძენას.

ტრანში 2: სესხი 2,7 მლნ ევრო და გრანტი 1,2 მლნ ევრო, რომელიც ითვალისწინებს შესაბამისი მუნიციპალიტეტების მიერ ნაგავმზიდი მანქანებისა და ნაგვის ურნების შეძენას და ურნების განთავსებისთვის განკუთვნილი ბეტონის პლატფორმების მოწყობას.

განხორციელების ვადები: 2015-2021

ბ კახეთისა და სამეგრელო-ზემო სვანეთის მყარი ნარჩენების ინტეგრირებული მართვის პროექტი.

პროექტის აღწერა და მიზანი: კახეთისა და სამეგრელო - ზემო სვანეთის რეგიონებში 2 ახალი რეგიონული სანიტარული ნაგავსაყრელის მოწყობა, არსებული ნაგავსაყრელების დახურვა. პროექტი ასევე მოიცავს გადამტვირთი სადგურების მშენებლობას, დასუფთავების მანქანების შეძენას, მყარი ნარჩენების ტრანსპორტირებისათვის მანქანების შეძენას, კახეთის რეგიონში კომპოსტირების პილოტური ქარხნის მშენებლობას და არსებული ნაგავსაყრელების დახურვას.

განხორციელების ვადები: 2017-2022

ბ ცენტრალური საქართველოს მყარი ნარჩენების ინტეგრირებული მართვის პროექტი.

პროექტის აღწერა და მიზანი: შიდა ქართლის, მცხეთა მთიანეთისა და სამცხე-ჯავახეთის რეგიონებში ახალი ევროსტანდარტების შესაბამისი რეგიონული ნაგავსაყრელების აშენება, გადამტვირთი სადგურების მოწყობა, მუნიციპალიტეტების შესაბამისის ტექნიკით აღჭურვა და მოქმედი არსებული ნაგავსაყრელების დახურვა.

განხორციელების ვადები: 2019-2023

ყველა ზემოთ მოყვანილი პროგრამის განხორციელების შედეგად მოხდება საქართველოს მასშტაბით მყარი ნარჩენების ძველი პოლიგონების დახურვა და ახალი ევროპული სტანდარტების შესაბამისი ნარჩენების მართვის სისტემის ჩამოყალიბება.

აღნიშნულ რეგიონებში ინფრასტრუქტურული პროექტების დასრულების შედეგად ადგილობრივი მოსახლეობა მიიღებს ნარჩენების მართვის თანამედროვე გაუმჯობესებულ სისტემას. ახალი რეგიონული ნაგავსაყრელების მშენებლობისა და არსებული ნაგავსაყრელების რეაბილიტაციის შედეგად შემცირდება მავნე ზემოქმედება გარემოზე და ადამინის ჯანმრთელობაზე.

შპს „საქართველოს მყარი ნარჩენების მართვის კომპანიის“

დირექტორი

გიორგი შუხოშვილი

შპს „საქართველოს მყარი ნარჩენების მართვის კომპანიის“ მფლობელებს და ხელმძღვანელობას:

მმართველობითი ანგარიშგების აუდიტის დასკვნა

მოსაზრება მმართველობის ანგარიშგებაზე

ჩვენი აზრით, მმართველობის ანგარიშგების კანონით განსაზღვრული ნაწილები შეესაბამება ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ კანონის მოთხოვნებს, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით.

მოსაზრების საფუძველი

ჩვენმა კომპანიამ ჩაატარა შპს „საქართველოს მყარი ნარჩენების მართვის კომპანიის“ თანხლები 2017 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის მმართველობის ანგარიშგების შემოწმება. შპს „საქართველოს მყარი ნარჩენების მართვის კომპანიის“ მენეჯმენტი სრულად პასუხისმგებელია კომპანიის მმართველობის ანგარიშის მომზადებაზე საქართველოს ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ კანონის შესაბამისად.

შპს „ფი-ქეი-ეფ ჯორჯია“-მ ჩაატარა შემოწმება ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის შესაბამისად.

აღნიშნული კანონის შესაბამისად საჭიროა კომპანიის მმართველობის ანგარიშგების აუდიტის დაგეგმვა და შესრულება გონივრული გარანტიების მისაღებად, თუ რამდენად შეესაბამება კომპანიის მმართველობის ანგარიშგება მოთხოვნილ სტანდარტებს, ფინანსურ ანგარიშგებას, აუდიტის შედეგებს, მთლიანობაში რამდენად სათანადოდ ასახავს კომპანიის პოზიციას და წარმოაჩენს მომავალი განვითარების შესაძლებლობებსა და რისკებს.

ჩვენ დამოუკიდებლები ვართ კომპანიისგან ბუღალტერთა ეთიკის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს „პროფესიონალი ბუღალტრების ეთიკის კოდექსის“ შესაბამისად. გარდა ამისა, შევასრულეთ აღნიშნული კოდექსით გათვალისწინებული სხვა ეთიკური ვალდებულებებიც. ჩვენ ვთვლით, რომ ჩვენს მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოთქმისთვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად.

გარიგების პარტნიორი

დავით გვეტაძე

შპს „ფი-ქეი-ეფ ჯორჯია“
3 დეკემბერი 2018 წელი

- კახეთისა და სამეგრელო-ზემო სვანეთის მყარი ნარჩენების ინტეგრირებული მართვის პროექტი.

პროექტის აღწერა და მიზანი: კახეთისა და სამეგრელო - ზემო სვანეთის რეგიონებში 2 ახალი რეგიონული სანიტარული ნაგავსაყრელის მოწყობა, არსებული ნაგავსაყრელების დახურვა. პროექტი ასევე მოიცავს გადამტვირთი სადგურების მშენებლობას, დასუფთავების მანქანების შეძენას, მყარი ნარჩენების ტრანსპორტირებისათვის მანქანების შეძენას, კახეთის რეგიონში კომპოსტირების პილოტური ქარხნის მშენებლობას და არსებული ნაგავსაყრელების დახურვას.

განხორციელების ვადები: 2017-2022

- ცენტრალური საქართველოს მყარი ნარჩენების ინტეგრირებული მართვის პროექტი.

პროექტის აღწერა და მიზანი: შიდა ქართლის, მცხეთა მთიანეთისა და სამცხე-ჯავახეთის რეგიონებში ახალი ევროსტანდარტების შესაბამისი რეგიონული ნაგავსაყრელების აშენება, გადამტვირთი სადგურების მოწყობა, მუნიციპალიტეტების შესაბამისი ტექნიკით აღჭურვა და მოქმედი არსებული ნაგავსაყრელების დახურვა.

განხორციელების ვადები: 2019-2023

ყველა ზემოთ მოყვანილი პროგრამის განხორციელების შედეგად მოხდება საქართველოს მასშტაბით მყარი ნარჩენების ძველი პოლიგონების დახურვა და ახალი ევროპული სტანდარტების შესაბამისი ნარჩენების მართვის სისტემის ჩამოყალიბება.

აღნიშნულ რეგიონებში ინფრასტრუქტურული პროექტების დასრულების შედეგად ადგილობრივი მოსახლეობა მიიღებს ნარჩენების მართვის თანამედროვე გაუმჯობესებულ სისტემას. ახალი რეგიონული ნაგავსაყრელების მშენებლობისა და არსებული ნაგავსაყრელების რეაბილიტაციის შედეგად შემცირდება მავნე ზემოქმედება გარემოზე და ადამიანის ჯანმრთელობაზე.

შპს „საქართველოს მყარი ნარჩენების მართვის კომპანიის“

დირექტორი

გიორგი შუხოშვილი

